

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU**

SIERPIEŃ 2013

Warszawa, 23 września 2013 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	12
Ceny.....	16
Rolnictwo.....	23
Przemysł	29
Budownictwo	34
Budownictwo mieszkaniowe	36
Rynek wewnętrzny	38
Transport.....	41
Bilans płatniczy	43
Handel zagraniczny	45
Pieniądz	52
Budżet państwa.....	55

*

*

*

Wyniki finansowe ubezpieczycieli	58
Produkt krajowy brutto	61
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	68
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	70

Wstęp

W sierpniu br. w większości podstawowych obszarów gospodarki odnotowano niewielkie osłabienie dynamiki, wobec poprawy obserwowanej w poprzednim miesiącu. Wolniejszy niż przed miesiącem był wzrost w skali roku produkcji sprzedanej przemysłu i sprzedaży detalicznej; sprzedaż usług w transporcie zwiększyła się w tempie zbliżonym do notowanego w lipcu br. Spadek produkcji budowlano-montażowej był głębszy niż w poprzednim miesiącu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w nieco mniejszym stopniu niż przed miesiącem. W efekcie, przy niezmienionej dynamice cen towarów i usług konsumpcyjnych, wzrost siły nabywczej płac był słabszy niż w lipcu br. Nominalne i realne emerytury i renty w obydwu systemach nadal rosły szybciej niż wynagrodzenia.

Sytuacja na rynku pracy była trudniejsza niż przed rokiem, ale nieznacznie lepsza niż przed miesiącem. Po raz kolejny odnotowano sezonowy spadek stopy bezrobocia rejestrowanego (do 13,0% w końcu sierpnia br.). Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż przed rokiem, ale tempo spadku nieco zwolniło w porównaniu z obserwowanym w poprzednich miesiącach.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. była o 2,2% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym zwiększyła się o 2,6%). Zwiększenie produkcji notowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Tempo wzrostu produkcji było wolniejsze niż przed miesiącem w większości głównych grupowań przemysłowych, poza produkcją dóbr inwestycyjnych, gdzie obserwowano przyspieszenie dynamiki. Produkcja budowlano-montażowa była niższa niż przed rokiem o 11,1% (po wyeliminowaniu sezonowości spadek wyniósł 9,8%). Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 3,5%, a wzrost notowano w większości grup.

Badania koniunktury gospodarczej przeprowadzone we wrześniu br. wskazują na nieznacznie bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym oraz w budownictwie. Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w najbliższych miesiącach przewidują rozszerzenie portfela zamówień zagranicznych (przy niewielkim ograniczeniu portfela zamówień krajowych). Prognozy produkcji są korzystne, ale ostrożniejsze niż w sierpniu br. Utrzymują się negatywne oceny dotyczące sytuacji finansowej firm przemysłowych, a prognozy w tym zakresie są niekorzystne (wobec pozytywnych miesiąc wcześniej). Pogorszyły się negatywne przewidywania firm budowlanych dotyczące portfela zamówień, produkcji oraz – nieznacznie – w zakresie zatrudnienia. Zarówno

przedsiębiorstwa działające w przetwórstwie przemysłowym, jak i firmy budowlane wskazują na możliwość spadku cen. Na poprawę ujemnego wskaźnika koniunktury w handlu detalicznym wpływają głównie mniej pesymistyczne niż przed miesiącem przewidywania dotyczące sytuacji gospodarczej, sprzedaży, popytu na towary oraz sytuacji finansowej.

W sierpniu br. na rynku rolnym ceny podstawowych produktów pochodzenia roślinnego w skupie, z wyjątkiem cen ziemniaków, kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego (oprócz cen żywca wołowego). Wstępne wyniki czerwcowego badania wskazują, że pogłowie bydła po raz kolejny nieznacznie zwiększyło się w skali roku. Utrzymujące się niekorzystne uwarunkowania produkcji żywca wieprzowego wpływały na dalszy spadek liczebności stada trzody chlewnej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Według przedwynikowego szacunku głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych, tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi będą nieco mniejsze od ubiegłorocznych i od średnich zbiorów z lat 2006–2010. Mniejsze będą również zbiory ziemniaków, buraków cukrowych oraz warzyw gruntowych. Zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się natomiast na znacznie wyższym poziomie niż przed rokiem. Większa będzie również produkcja owoców z drzew i krzewów.

Dynamika obrotów towarowych handlu zagranicznego (liczonych w zł) w okresie styczeń–lipiec br. była wyraźnie słabsza niż w analogicznym okresie ub. roku, ale nieco korzystniejsza niż w I półroczu br. Przy niewielkim wzroście eksportu i spadku importu wyraźnie poprawiło się ujemne saldo obrotów ogółem. Znacznie zwiększył się eksport do krajów rozwijających się oraz do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie natomiast nieznacznie wzrosły jedynie obroty z krajami rozwijającymi się. W okresie styczeń–czerwiec br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się na korzystnym poziomie i wyniósł 102,7 (wobec 96,7 przed rokiem).

W okresie styczeń–sierpień br. deficyt budżetu państwa wyniósł 26,8 mld zł, co stanowiło 75,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2013 r. Dochody wyniosły 180,9 mld zł, a wydatki 207,7 mld zł, tj. odpowiednio 60,4% i 62,0% planowanej kwoty.

Rynek pracy

W sierpniu br. utrzymał się spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, ale był nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach. Mniejszy niż w sierpniu ub. roku był napływ do bezrobocia i jednocześnie zwiększyła się liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych. Stopa bezrobocia obniżyła się wobec notowanej przed miesiącem, ale była nadal wyższa niż przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę, w I półroczu br. utworzono nieco więcej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku. Również więcej niż przed rokiem miejsc pracy zlikwidowano.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 5493,8 tys. osób i było o 0,5% mniejsze niż przed rokiem (wobec spadku o 0,7% w lipcu br.). Najbardziej, chociaż w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach, obniżyło się zatrudnienie w budownictwie (o 8,0%). Zmniejszyło się również zatrudnienie m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,2%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,2%). Niewielki spadek utrzymał się także w przetwórstwie przemysłowym (wyniósł 0,5%). Bardziej niż w poprzednich miesiącach zwiększyło się zatrudnienie m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,6%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,2%) oraz informacji i komunikacji (o 2,7%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2013		2012		2013	
	VIII		I-VIII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.		w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5493,8	99,5	100,0	100,3	98,9	5491,2
w tym:						
Przemysł	2447,6	99,3	99,2	99,1	98,9	2447,0
górnictwo i wydobywanie	167,1	98,2	101,5	102,1	99,1	169,5
przetwórstwo przemysłowe	2031,7	99,5	99,3	99,1	99,0	2027,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	134,8	94,6	93,8	94,8	93,7	136,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	114,0	103,2	101,4	101,4	102,6	113,2
Budownictwo	440,0	92,0	100,9	103,8	91,5	443,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1112,4	99,6	100,4	100,7	99,2	1113,9
Transport i gospodarka magazynowa	481,9	100,2	102,7	102,7	100,3	484,9
Zakwaterowanie i gastronomia	108,3	97,8	94,5	95,3	99,1	109,6
Informacja i komunikacja	175,8	102,7	102,9	103,6	102,3	174,8
Obsługa rynku nieruchomości	93,3	96,8	99,9	98,0	96,5	93,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	172,5	104,1	103,6	105,1	102,2	170,9
Administrowanie i działalność wspierająca	327,6	106,6	99,2	98,1	103,7	318,4

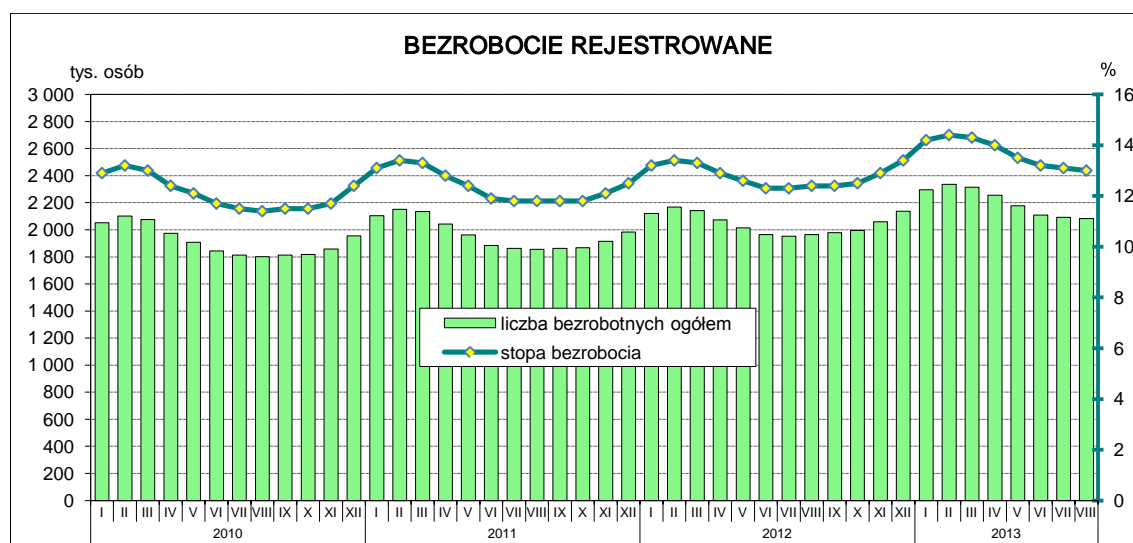
^a Nie obejmuje działów: badania naukowe i prace rozwojowe oraz działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spśród działów o największym udziale w zatrudnieniu w sierpniu br. najbardziej spadło w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się m.in. budową budynków (o 12,3%) oraz budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 8,2%). Utrzymał się obserwowany od kilku lat spadek zatrudnienia w produkcji odzieży (o 5,1% w sierpniu br.). Obniżyło się również zatrudnienie m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 4,3%), produkcji maszyn i urządzeń (o 4,2%), handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 4,1%), a także produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,0%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,2%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,6%) oraz magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 2,2%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5491,2 tys. osób i było o 1,1% niższe w skali roku.

W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 2083,2 tys. i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,5% (tj. o 9,9 tys.), natomiast w skali roku wzrosła o 6,0% (tj. o 118,5 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 13,0% i obniżyła się o 0,1 p.proc. wobec notowanej w końcu lipca br., ale była o 0,6 p.proc. wyższa niż przed rokiem.



Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 9,5% w wielkopolskim do 20,2% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym najbardziej obniżyła się w województwach: łódzkim, pomorskim i zachodniopomorskim (po 0,2 p.proc.), natomiast w województwach lubuskim i świętokrzyskim nieznacznie zwiększyła się (po 0,1 p.proc.). W porównaniu z sierpniem ub. roku stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich województwach, w największym stopniu w województwie mazowieckim (o 1,0 p.proc.) i śląskim (o 0,9 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie zachodniopomorskim (o 0,1 p.proc.) i lubuskim (o 0,2 p.proc.).

W końcu sierpnia br. w **strukturze bezrobotnych zarejestrowanych** udział kobiet zmniejszył się w skali roku (o 1,6 p.proc. do 52,0%). Obniżył się także odsetek absolwentów (o 0,4 p.proc. do 3,8%). Zwiększył się natomiast udział osób bez prawa do zasiłku (o 1,4 p.proc. do 85,3%) oraz osób wcześniej pracujących (o 0,9 p.proc. do 81,7%, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 6,7% wobec 4,3% w końcu sierpnia ub. roku).

Spśród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu sierpnia br. liczba osób długotrwale bezrobotnych² przekraczała połowę bezrobotnych zarejestrowanych – udział długotrwale bezrobotnych w zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 1,0 p.proc. do 52,0%. Wzrósł również udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 p.proc. do 23,6%), osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,5 p.proc. do 9,4%) oraz osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 0,2 p.proc. do 29,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia (o 1,3 p.proc. do 18,2%). Udział osób niepełnosprawnych pozostał na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem (wyniósł 5,3%). Liczba bezrobotnych zwiększyła się w ujęciu rocznym w większości wymienionych kategorii, z wyjątkiem bezrobotnych w wieku do 25 roku życia. Najbardziej zwiększyła się liczba osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 11,5%).

W sierpniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 203,6 tys. osób, tj. była niższa niż przed miesiącem – o 13,8% i niż przed rokiem – o 1,8%. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem (o 2,7 p.proc. do 79,3%). Wzrósł również odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 2,5 p.proc. do 5,5%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 1,0 p.proc. do 41,5%). Zmniejszył się natomiast udział absolwentów (o 1,5 p.proc. do 11,4%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 1,1 p.proc. do 22,6%).

Z ewidencji bezrobotnych w sierpniu br. **skreślono** 213,3 tys. osób, tj. o 15,5% mniej niż przed miesiącem i o 8,9% więcej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania z ewidencji nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 95,2 tys. osób (wobec 79,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się wobec obserwowanego przed rokiem o 3,9 p.proc. do 44,6%. Więcej osób niż w sierpniu ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (84,3 tys. osób wobec 71,3 tys.) oraz subsydiowaną (10,9 tys. wobec

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

8,4 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł również odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 1,1 p.proc. do 9,8%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 4,1 p.proc. do 30,2%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,8 p.proc. do 5,4%). Na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem pozostał odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (1,0%).

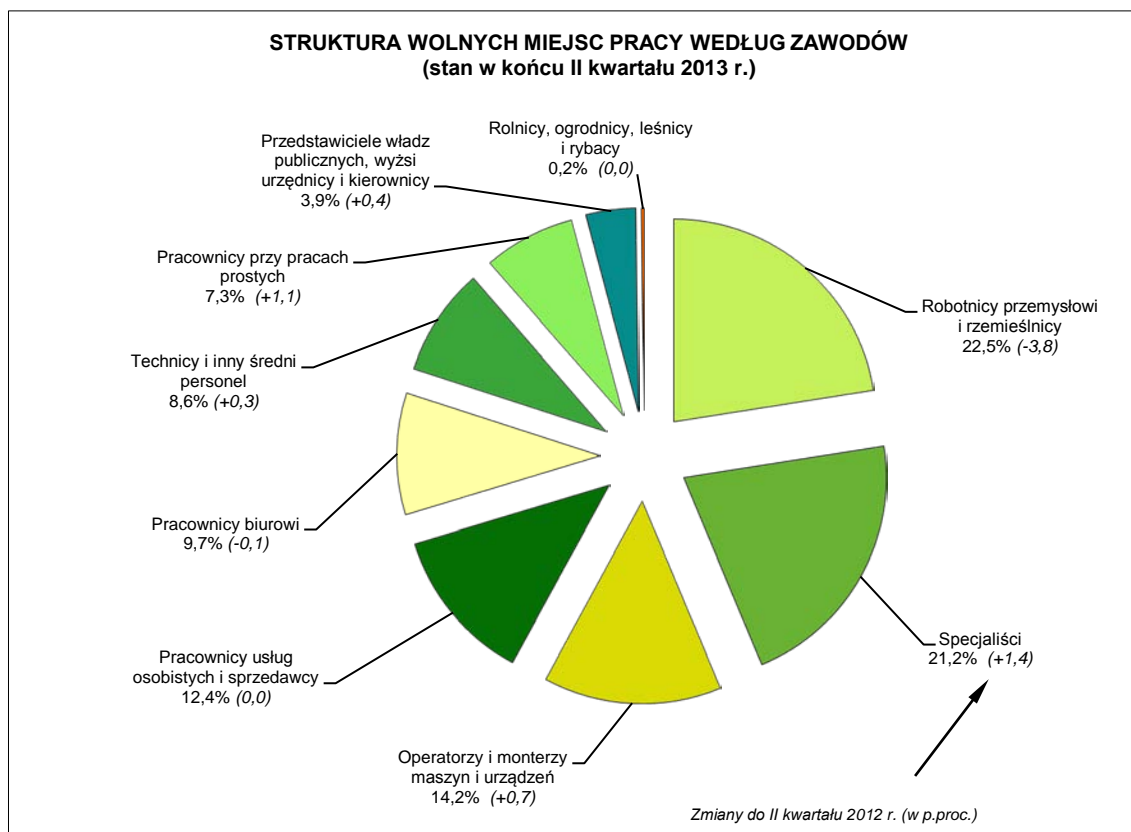
W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 77,2 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 0,6% mniej niż przed miesiącem, ale o 3,8% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 17,0% ogółu ofert (wobec 16,0% w lipcu br. i 22,4% przed rokiem). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 24,7% ogółu ofert (wobec 24,5% przed miesiącem i 25,3% w sierpniu ub. roku).

W sierpniu br. w ramach zwolnień grupowych pracodawcy zadeklarowali zwolnienie większej niż przed miesiącem, ale mniejszej niż przed rokiem liczby pracowników – 61 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 4,7 tys. pracowników, w tym 2,4 tys. osób z sektora publicznego (przed miesiącem odpowiednio 78 zakładów, 4,3 tys. pracowników, w tym 0,9 tys. z sektora publicznego, a przed rokiem 165 zakładów, 7,0 tys. pracowników, w tym 1,3 tys. z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu II kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 44,4 tys. i była o 14,3% niższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 19,1 tys. podmiotów (tj. 3,2% badanych jednostek) wobec 18,9 tys. podmiotów (tj. 3,4% badanych jednostek) przed rokiem. Znaczny spadek liczby wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 11,6%, w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 19,4%, a w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 14,9%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej obniżył się udział przetwórstwa przemysłowego (o 4,9 p.proc. do 21,0%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (o 1,9 p.proc. do 6,7%). Najbardziej zwiększył się natomiast udział wolnych miejsc pracy w informacji i komunikacji (o 2,7 p.proc. do 8,1%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,5 p.proc. do 17,1%).

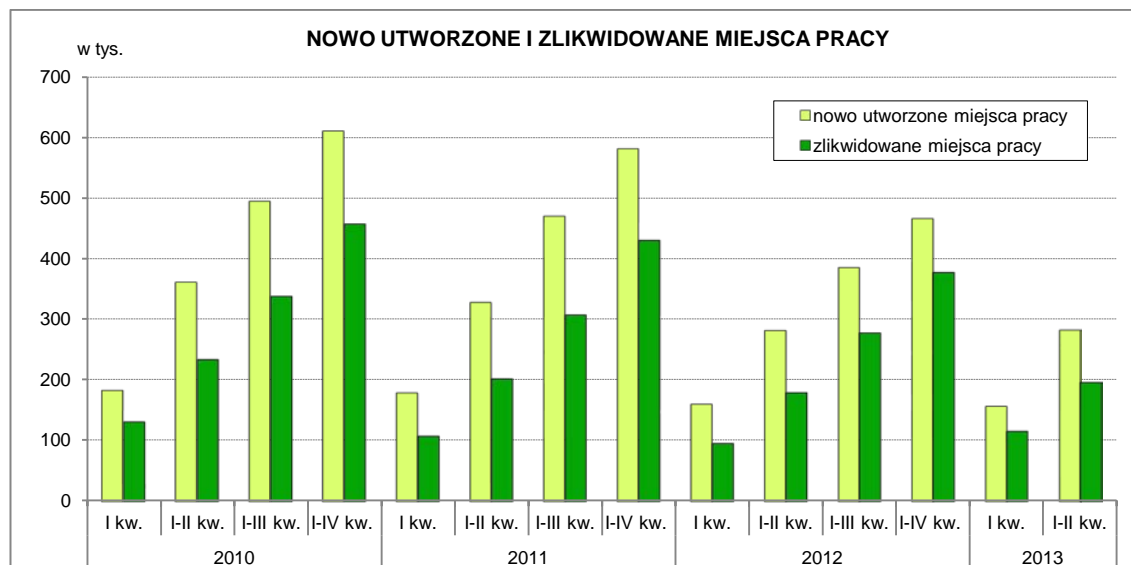
³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w porównaniu z końcem II kwartału ub. roku w największym stopniu zmniejszył się udział miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 3,8 p.proc. do 22,5%). Wzrósł natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych m.in. dla specjalistów (o 1,5 p.proc. do 21,2%) oraz pracowników przy pracach prostych (o 1,1 p.proc. do 7,3%).



W okresie sześciu miesięcy br. **utworzono** 282,3 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 0,3% więcej niż przed rokiem. Spadek odnotowano w jednostkach dużych – o 3,2% i małych – o 2,6%. W podmiotach średnich natomiast nastąpił wzrost o 9,0%. W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zmniejszył się udział stanowisk utworzonych m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,7 p.proc. do 5,3%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,1 p.proc. do 3,6%), a zwiększył się – m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,5 p.proc. do 23,1%) oraz budownictwie (o 1,2 p.proc. do 16,1%).

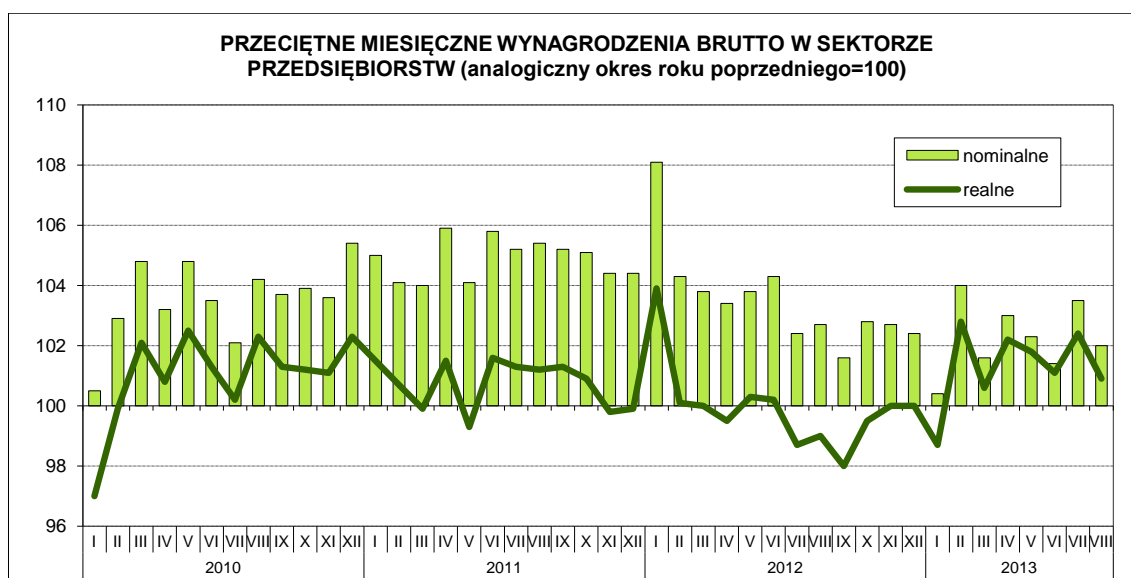
Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu II kwartału br. wolnych było 12,1 tys. miejsc – najwięcej w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (19,2%), przetwórstwie przemysłowym (16,4%), informacji i komunikacji (14,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,5%).



W I półroczu br. **zlikwidowano** 196,6 tys. miejsc pracy, tj. o 9,4% więcej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po wzroście o 20,7% w I kwartale br. Skala likwidacji miejsc pracy była większa niż przed rokiem we wszystkich kategoriach podmiotów według wielkości: w jednostkach dużych – o 11,0%, średnich – o 7,2%, a w małych – o 9,8%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji niższy niż przed rokiem był odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 2,6 p.proc. i wyniósł 19,7%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,3 p.proc., odpowiednio 5,1%). Zwiększył się natomiast udział miejsc zlikwidowanych m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1 p.proc. do 7,1%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W sierpniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto wzrosły w skali roku wolniej niż przed miesiącem. W rezultacie, przy utrzymaniu się podobnej jak w lipcu br. dynamiki cen konsumpcyjnych, osłabieniu uległo tempo wzrostu siły nabywczej płac. Utrzymał się wzrost w skali roku przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych emerytur i rent w obu systemach.



Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w sierpniu br. wyniosło 3760,45 zł i było wyższe niż przed rokiem o 2,0% (w lipcu br. wzrost o 3,5%, a przed rokiem – o 2,7%). Przeciętne płace wzrosły w większości sekcji o znaczącym udziale w zatrudnieniu, najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,7%) oraz informacji i komunikacji (o 4,3%). Spadek płac obserwowano w górnictwie i wydobywaniu (o 10,7%). W budownictwie przeciętne płace kształtowały się na podobnym poziomie jak przed rokiem. Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wyższe niż przed rokiem były wynagrodzenia m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,3%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,8%) oraz produkcji odzieży (o 5,5%). Niższe niż przed rokiem były wynagrodzenia w działach: budowa budynków (o 3,3%), produkcja wyrobów z metali (o 1,9%), transport lądowy i rurociągowy (o 0,7%), roboty budowlane specjalistyczne (o 0,4%) oraz wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 0,2%).

⁴ W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W okresie styczeń–sierpień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3777,68 zł i było o 2,6% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem zanotowano wzrost o 3,9%). Wynagrodzenia zwiększyły się w większości sekcji, najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,8%). W sekcji górnictwo i wydobywanie oraz budownictwo przeciętne płace w tym okresie kształtowały się na podobnym poziomie jak przed rokiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2013		2012		2013	
	VIII		I-VIII			
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	3760,45	102,0	102,7	103,9	102,6	3777,68
w tym:						
Przemysł	3833,73	101,1	102,8	104,6	102,6	3872,92
górnictwo i wydobywanie	5530,85	89,3	97,6	102,7	100,0	6131,65
przetwórstwo przemysłowe.....	3564,85	102,7	104,1	105,0	102,9	3550,28
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	5906,83	103,8	100,5	103,7	106,0	6032,90
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3686,03	102,6	101,6	103,2	102,0	3667,45
Budownictwo.....	3750,75	100,0	98,5	100,8	100,0	3658,42
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3402,49	102,9	103,0	103,3	102,5	3427,80
Transport i gospodarka magazynowa	3572,69	102,2	102,9	103,0	102,5	3513,32
Zakwaterowanie i gastronomia.....	2627,72	104,7	101,5	102,0	105,8	2645,28
Informacja i komunikacja	6731,63	104,3	101,1	100,4	102,8	6705,51
Obsługa rynku nieruchomości.....	3885,85	103,3	102,5	105,4	104,0	3955,82
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5421,55	103,1	101,8	101,5	103,0	5540,62
Administrowanie i działalność wspierająca	2598,88	104,9	106,0	107,9	105,0	2599,12

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

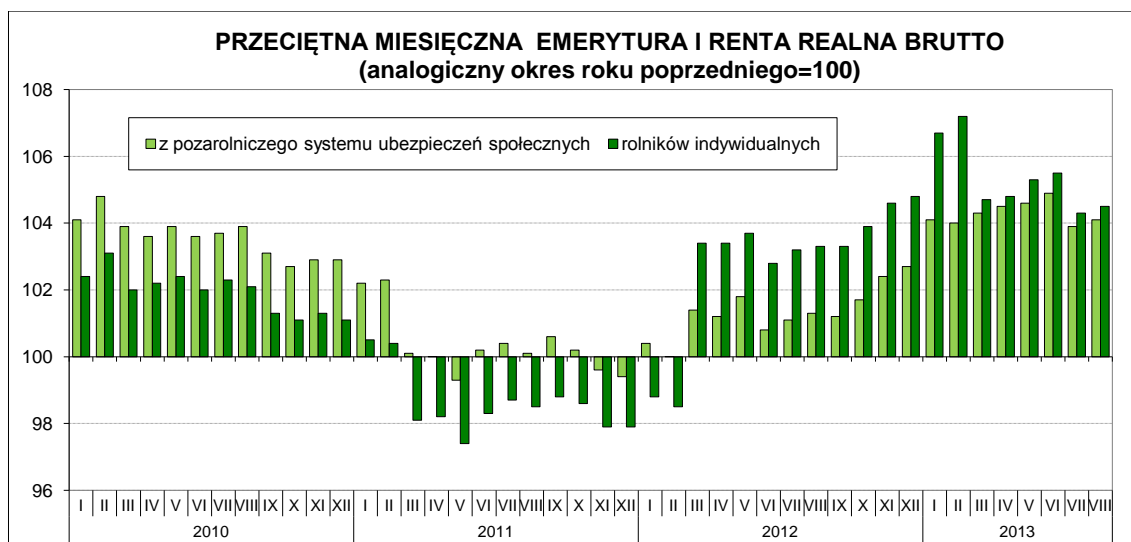
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 1,5% (przed rokiem wzrost o 4,2%).

W sierpniu br. **siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 0,9% (wobec spadku w sierpniu ub. roku o 1,0%). W okresie ośmiu miesięcy br. płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 1,7%.

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	w tys.	VIII 2013		I-VIII 2013		I-VIII 2012=100
		VIII 2012=100	w zł	VIII 2012=100	w zł	
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7704,8	99,4	1933,04	105,5	1911,08	105,5
emerytury	5241,3	100,0	2055,39	105,4	2032,54	105,3
renty z tytułu niezdolności do pracy	1104,4	95,9	1541,98	105,4	1523,99	105,6
renty rodzinne.....	1359,1	100,0	1778,99	105,1	1759,75	105,3
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1241,5	96,9	1121,81	105,9	1117,57	106,5

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. była o 5,5% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 1933,04 zł. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 1911,08 zł (wzrost w skali roku o 5,5%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym w sierpniu br. zwiększyła się w skali roku o 4,1%, natomiast w okresie styczeń–sierpień br. – odpowiednio o 4,4%.



Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 1121,81 zł i wzrosła w skali roku o 5,9%. W okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 1117,57 zł, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 4,5%, a w okresie styczeń–sierpień br. – zwiększyła się odpowiednio o 5,3%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–sierpień br. 2038,4 mln zł, tj. o 12,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. wypłacono bezrobotnym 234,3 mln zł, tj. o 2,8% mniej niż w lipcu br. oraz o 5,7% więcej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w sierpniu br. 180,0 mln zł, tj. wzrosła zarówno w skali roku (o 19,5%), jak i w skali miesiąca (o 1,6%). W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1362,8 mln zł, tj. o 18,6% więcej niż przed rokiem.

W sierpniu br. zrealizowano 8,5 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 6,2 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 19,4 mln zł i była o 41,4% wyższa niż przed rokiem oraz o 2,1% większa niż w lipcu br. W okresie styczeń–sierpień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 143,6 mln zł (wzrost o 41,6% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 7,9 tys. (wobec 5,7 tys. przed rokiem).

Ceny

W sierpniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły w skali roku w tempie analogicznym jak przed miesiącem, tj. poniżej dolnej granicy odchyłeń od celu inflacyjnego. Relatywnie wysoką dynamikę obserwowano m.in. w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych oraz mieszkania. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, podobnie jak w poprzednich miesiącach, były niższe niż przed rokiem.

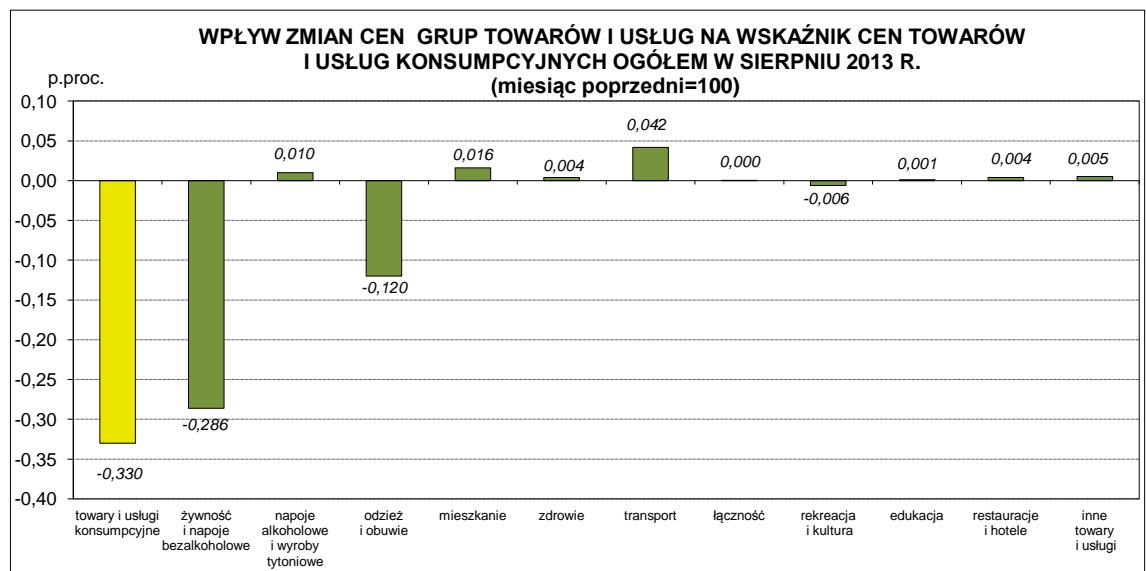
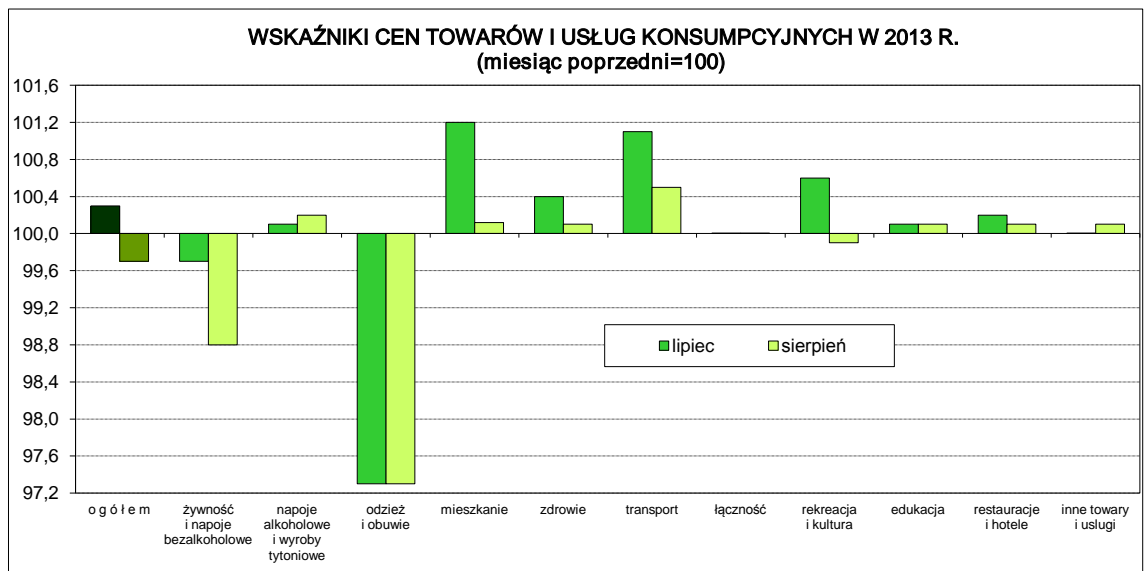
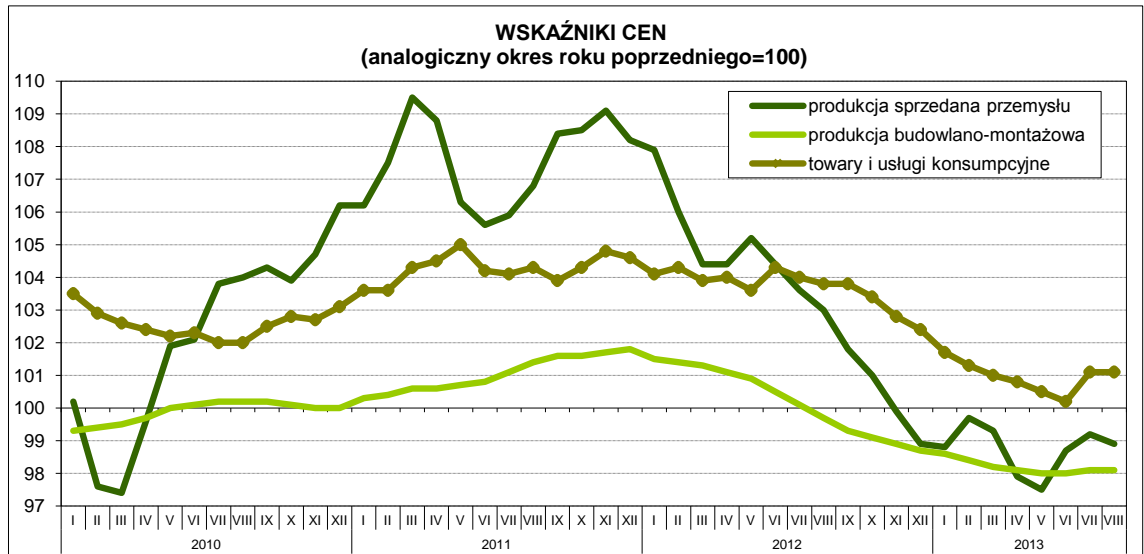
Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w sierpniu br. były niższe **niż przed miesiącem** o 0,3%. Spadek cen obserwowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 0,4%), natomiast wzrost – w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 0,2%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ceny ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego niższe niż w lipcu br. były ceny m.in. produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,3%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 0,9%), a także metali (o 0,8%). Nieznaczny wzrost cen obserwowano natomiast w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,1%). Ceny produkcji artykułów spożywczych oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem.

W skali roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu były w sierpniu br. niższe o 1,1% (wobec spadku o 0,8% w lipcu br. oraz wzrostu o 3,0% w sierpniu ub. roku). Spadek cen zanotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 10,5%), w tym m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 11,9%) oraz w górnictwie rud metali (o 11,7%). Niższe niż przed rokiem były ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (o 1,5%). Spadły ceny wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 4,1% oraz wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną – o 0,8%. Wyższe były natomiast ceny wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 3,6%. W sekcji przetwórstwo przemysłowe ceny były niższe niż przed rokiem (o 0,5%). Spadły ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 7,5%), metali (o 3,5%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,2%). Wyższe były natomiast ceny m.in. produkcji artykułów spożywczych oraz maszyn i urządzeń (po 1,7%), wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny (o 1,5%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,0%). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ceny wzrosły o 1,5% w skali roku.

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w sierpniu br., podobnie jak przed miesiącem, były niższe w skali roku o 1,9%, natomiast w porównaniu z lipcem br. – o 0,1%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2012	Grudzień roku poprzedniego=100					
VIII.....	99,9	96,5	99,4	105,6	102,8	99,2
2013	VIII..... 100,0 91,8 100,7 98,4 101,4 98,8					
2012	Miesiąc poprzedni=100					
VIII.....	100,0	98,6	100,1	100,0	100,4	99,8
IX.....	100,5	102,1	100,5	100,1	100,2	99,8
X.....	99,3	97,7	99,3	100,0	99,8	99,9
XI.....	99,8	98,9	99,8	100,0	99,9	99,9
XII.....	99,4	98,9	99,3	100,0	100,2	99,9
2013	I..... 100,0 98,7 100,3 98,3 101,3 99,8					
II.....	100,3	100,5	100,4	99,9	100,1	99,8
III.....	99,7	98,3	99,8	100,0	100,1	99,8
IV.....	99,3	96,2	99,3	100,0	99,8	99,9
V.....	100,1	99,9	100,1	100,1	100,3	99,8
VI.....	100,7	98,7	100,9	100,1	99,7	99,9
VII.....	100,2	99,0	100,3	100,0	100,1	99,9
VIII.....	99,7	100,2	99,6	100,0	100,0	99,9
2012	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VIII.....	103,0	96,9	103,0	105,8	103,1	99,7
IX.....	101,8	98,1	101,5	105,8	103,3	99,3
X.....	101,0	99,4	100,4	105,8	103,6	99,1
XI.....	99,9	96,4	99,3	105,7	103,6	98,9
XII.....	98,9	94,1	98,3	105,7	102,9	98,7
2013	I..... 98,8 91,2 98,8 102,5 102,1 98,6					
II.....	99,7	92,2	99,9	102,2	101,6	98,4
III.....	99,3	91,2	99,5	102,1	101,3	98,2
IV.....	97,9	89,0	98,3	98,6	101,1	98,1
V.....	97,5	88,7	97,9	98,6	101,5	98,0
VI.....	98,7	89,0	99,3	98,7	101,9	98,0
VII.....	99,2	88,0	100,0	98,5	101,9	98,1
VIII.....	98,9	89,5	99,5	98,5	101,5	98,1
I-VIII.....	98,7	89,9	99,2	99,9	101,6	98,2



W sierpniu br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** były o 0,3% niższe niż **przed miesiącem**. Największy wpływ na wskaźnik cen konsumpcyjnych miały spadki cen żywności oraz odzieży i obuwia, które obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,28 p.proc. oraz 0,12 p.proc.

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w sierpniu br. w ujęciu miesięcznym spadły o 1,2%. Tańsze niż w lipcu br. były m.in. warzywa (o 10,3%), owoce (o 5,0%), cukier (o 2,8%) oraz jaja (o 1,5%). Na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem kształtowały się ceny pieczywa, tłuszczu roślinnych oraz kawy. Wzrosły natomiast ceny m.in. tłuszczu zwierzęcych (o 1,8%), mleka (o 0,5%) oraz mięsa (przeciętnie o 0,4%, w tym mięsa wieprzowego – o 1,3%, wędlin – o 0,4%, przy spadku cen drobiu – o 0,5% oraz mięsa wołowego – o 0,3%).

Ceny **napojów alkoholowych** oraz **wyrobów tytoniowych** wzrosły o 0,2%. Odnotowano spadek cen **obuwia** i **odzieży** – odpowiednio o 3,7% oraz o 2,2%.

Ceny towarów i usług związanych z **mieszkaniami** wzrosły o 0,1%. Wyższe były opłaty za usługi kanalizacyjne (o 0,2%) oraz zaopatrywanie w wodę (o 0,1%). Ceny w zakresie wywozu nieczystości (śmieci) utrzymały się na poziomie notowanym przed miesiącem. Więcej niż w lipcu br. należało zapłacić za nośniki energii (przeciętnie o 0,1%, w tym opał podrożał o 0,3%, energia cieplna – o 0,2%, a za gaz płacono mniej – o 0,1%). Ceny energii elektrycznej nie uległy zmianie. Niższe były ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (przeciętnie o 0,1%, w tym sprzętu gospodarstwa domowego – o 0,3%).

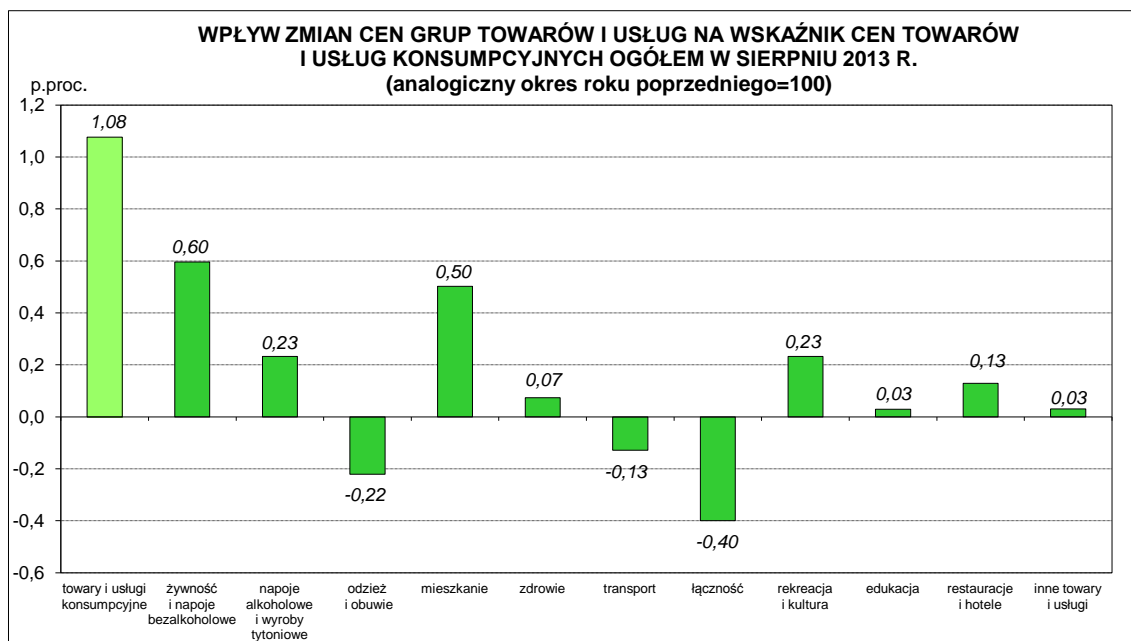
Opłaty związane ze **zdrowiem** były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%. Wzrosły ceny usług sanatoryjnych i stomatologicznych (po 0,2%) oraz artykułów farmaceutycznych, usług lekarskich i szpitalnych (po 0,1%).

Ceny w zakresie **transportu** zwiększyły się o 0,5% w stosunku do notowanych przed miesiącem. Więcej niż w lipcu br. płacono za usługi transportowe (o 1,6%). Wzrosły ceny paliw do prywatnych środków transportu (o 0,5%), w tym benzyn silnikowych (o 0,6%), oleju napędowego (o 0,3%), przy spadku cen gazu ciekłego (o 0,3%). Ceny samochodów osobowych utrzymały się na poziomie notowanym przed miesiącem.

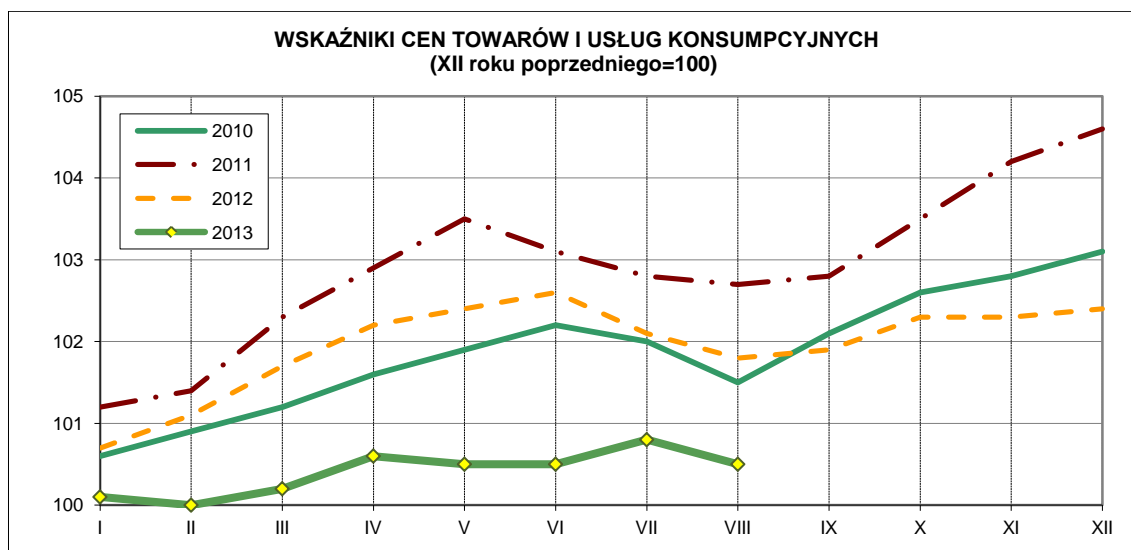
Opłaty za towary i usługi w zakresie **łącznie** pozostały na poziomie zbliżonym do obserwowanego w lipcu br.

Ceny związane z **rekreacją i kulturą** były w sierpniu br. niższe niż przed miesiącem o 0,1%. Mniej należało zapłacić za gazety i czasopisma (o 1,0%), sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,6%) oraz usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 0,3%). Wyższe były natomiast ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 0,8%) oraz książki (o 0,2%).

Ceny w zakresie **restauracji i hoteli** wzrosły w skali miesiąca o 0,1%. Spośród **innych towarów i usług** więcej niż w lipcu br. należało zapłacić m.in. za środki do higieny osobistej (o 0,6%) oraz usługi w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 0,1%). Ceny w zakresie ubezpieczeń pozostały na poziomie zbliżonym do obserwowanego w lipcu br.



Wzrost cen **towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku** w sierpniu br., podobnie jak przed miesiącem, wyniósł 1,1%. Największy wpływ na poziom tego wskaźnika miały wzrosty cen żywności oraz opłat związanych z mieszkaniem, które podwyższyły wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 0,60 p.proc. i o 0,50 p.proc.



Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2012	Grudzień roku poprzedniego=100										
VIII.....	101,8	102,0	103,2	92,2	103,6	99,7	102,6	100,1	101,9	100,8	102,1
2013	Miesiąc poprzedni=100										
VIII.....	100,5	100,6	103,3	92,0	101,4	101,3	100,1	90,3	104,2	100,5	101,4
2012	Miesiąc poprzedni=100										
VIII.....	99,7	98,9	100,1	97,2	100,1	100,3	100,7	100,0	100,0	100,1	100,2
IX.....	100,1	99,9	100,1	100,6	100,2	99,8	100,8	100,0	99,2	101,3	100,2
X.....	100,4	100,6	100,1	103,5	100,2	99,8	99,9	100,0	99,6	100,5	100,2
XI.....	100,1	100,5	100,2	99,9	100,1	100,4	98,8	100,0	100,0	100,1	100,1
XII.....	100,1	100,8	99,9	99,4	100,0	100,1	99,0	100,0	99,9	100,0	100,1
2013	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I.....	100,1	101,3	100,4	96,5	99,9	99,9	99,4	98,5	100,1	100,3	100,2
II.....	100,0	99,8	101,3	97,8	100,1	100,3	100,7	97,0	100,4	100,0	100,1
III.....	100,2	100,1	100,8	100,4	100,0	100,4	100,9	97,1	101,7	100,1	100,1
IV.....	100,4	100,4	100,1	103,3	100,1	100,1	99,4	100,0	102,0	100,0	100,2
V.....	99,9	100,7	100,2	100,1	100,1	100,2	97,7	97,4	99,2	100,0	100,3
VI.....	100,0	99,7	100,2	99,2	100,0	100,0	100,4	100,0	100,2	99,8	100,2
VII.....	100,3	99,7	100,1	97,3	101,2	100,4	101,1	100,0	100,6	100,1	100,2
VIII.....	99,7	98,8	100,2	97,3	100,1	100,1	100,5	100,0	99,9	100,1	100,1
2012	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
VIII.....	103,8	105,3	103,7	94,9	105,0	103,8	106,5	100,1	101,3	104,9	103,0
IX.....	103,8	105,3	103,7	95,0	104,9	103,4	108,0	100,1	100,9	102,5	102,9
X.....	103,4	104,7	103,7	95,4	104,6	103,2	106,0	99,9	100,9	102,7	102,9
XI.....	102,8	103,9	103,6	95,2	104,3	101,3	103,1	100,1	100,7	102,7	102,8
XII.....	102,4	103,9	103,6	95,3	104,2	99,8	101,1	100,1	100,6	102,7	102,8
2013	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I.....	101,7	103,5	103,0	94,9	102,4	102,3	99,3	98,6	100,1	102,8	102,8
II.....	101,3	102,5	103,2	94,9	102,2	102,2	99,4	95,5	99,8	102,6	102,7
III.....	101,0	101,5	103,6	94,8	101,9	102,1	99,5	92,7	101,5	102,7	102,5
IV.....	100,8	101,7	103,6	94,9	101,1	101,9	97,8	92,7	103,5	102,6	102,4
V.....	100,5	101,6	103,5	95,2	101,1	101,9	95,8	90,3	103,8	102,6	102,4
VI.....	100,2	100,7	103,7	95,3	100,9	101,7	96,5	90,3	103,4	102,5	102,2
VII.....	101,1	102,5	103,6	95,0	102,0	101,6	98,8	90,3	102,9	102,6	102,1
VIII.....	101,1	102,5	103,6	95,2	102,0	101,4	98,6	90,3	102,9	102,5	102,0
I-VIII.....	100,9	102,1	103,5	95,0	101,7	101,9	98,2	92,6	102,3	102,6	102,4

Wzrost cen **żywności i napojów bezalkoholowych** w skali roku w sierpniu br. wyniósł 2,5%. Ceny żywności wzrosły o 2,8%, przy czym więcej niż przed rokiem płacono m.in. za warzywa (o 18,3%), owoce (o 6,5%), oleje i pozostałe tłuszcze (o 4,3%), mleko (o 1,9%), mięso (przeciętnie o 1,8%, w tym za wędliny - o 2,6%, mięso wołowe - o 1,8%, mięso wieprzowe - o 1,6% oraz drób - o 0,3%). Mniej konsumenci płacili natomiast m.in. za cukier (o 11,6%), jaja (o 9,6%) oraz kawę (o 2,6%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe podrożały w porównaniu z sierpniem ub. roku o 3,6%, w tym znacznie więcej płacono za wyroby tytoniowe (o 7,6%).

Ceny **odzieży i obuwia** spadły o 4,8%, przy czym odzież była tańsza o 4,9%, natomiast obuwie o 4,6%.

Ceny w zakresie **mieszkania** wzrosły w skali roku o 2,0%. Wywóz nieczystości (śmieci) podrożał o 54,3%, usługi kanalizacyjne – o 5,7%, a zaopatrywanie w wodę – o 4,4%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe niż w sierpniu ub. roku o 0,5%. Spadły natomiast ceny nośników energii – przeciętnie o 1,3%. Znacznie potaniał gaz (o 7,8%), w mniejszym stopniu energia elektryczna (o 1,0%) oraz opał (o 0,8%).

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** podrożały w skali roku o 1,4%. Podniesiono ceny m.in. usług stomatologicznych (o 3,3%), lekarskich oraz sanatoryjnych (po 3,1%) i szpitalnych (o 2,0%). Wzrosły również ceny artykułów farmaceutycznych (o 0,7%).

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** były w sierpniu br. o 1,4% niższe niż przed rokiem. Potaniały paliwa do prywatnych środków transportu (o 3,1%), w tym gaz ciekły – o 15,4%, benzyny silnikowe – o 1,7% oraz olej napędowy – o 1,5%. Tańsze były również samochody osobowe (o 0,6%). Wzrosły natomiast w skali roku ceny usług transportowych (o 2,4%). Ceny towarów i usług w zakresie **łącznie** spadły o 9,7%.

Ceny związane z **rekreacją i kulturą** były o 2,9% wyższe niż przed rokiem. Podrożały usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 3,7%). Wzrosły ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 3,1%), gazet i czasopism (o 1,8%) oraz książek (o 1,6%). Mniej natomiast płacono za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 7,5%).

Wyższe niż przed rokiem były ceny w zakresie **restauracji i hoteli** (o 2,0%). Spośród **innych towarów i usług** podrożały m.in. usługi w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 2,1%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2012 r. – sierpień 2013 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 1,6% (wobec 1,8% w okresie sierpień 2012 r. – lipiec 2013 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ wzrosły w tym okresie również o 1,6%.

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2013 r. – struktura spożycia z 2011 r. w cenach grudnia 2012 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Rolnictwo

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 18,6°C i była o 1,3°C wyższa od średniej z wielolecia, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 44 mm i była o ok. 34% niższa od średniej wieloletniej.

Na rynku rolnym w sierpniu br. odnotowano w skupie głęboki sezonowy spadek cen zbóż i ziemniaków. Obniżyły się w skali miesiąca przeciętne ceny bydła rzeźnego, przy wzroście cen pozostałych produktów zwierzęcych. W porównaniu z sierpniem ub. roku wyższe były przeciętne ceny skupu ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego oraz mleka. Obniżyły się natomiast w skali roku ceny skupu zbóż oraz bydła rzeźnego.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda w sierpniu br. sprzyjała przeprowadzaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Pogorszyło się natomiast, zwłaszcza w południowej i południowo-wschodniej części kraju, uwilgotnienie gleby. Wysoka temperatura powietrza i niedobór opadów stwarzały niekorzystne warunki dla wegetacji upraw okopowych (w tym dla wzrostu bulw ziemniaków) i odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Zbiór rzepaku i rzepiku zakończono w pierwszej dekadzie miesiąca. Lokalnie w połowie sierpnia, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie miesiąca rozpoczęto siewy rzepaku ozimego. Miejscami, pod koniec miesiąca obserwowano wschody tych roślin. Rozpoczęte w trzeciej dekadzie lipca żniwa zbóż ozimych na przeważającym obszarze kraju zakończono w drugiej dekadzie sierpnia, natomiast sprzęt zbóż jarych zakończono w trzeciej dekadzie miesiąca. Na polach prowadzono uprawy późniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsiewne, wysiewano poplony ścierniskowe. W sierpniu trwał zbiór liści tytoniu. W trzeciej dekadzie miesiąca przystąpiono również do zbioru kukurydzy na zielonkę oraz rozpoczęto wykopki ziemniaków. W ciągu miesiąca na obszarze całego kraju prowadzono zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Dłuższe okresy bezdeszczowej pogody stwarzały dobre warunki dla dosuszania i zbioru siana.

Według przedwynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych zbiory podstawowych upraw rolnych i warzyw gruntowych będą w bieżącym roku niższe od ubiegłorocznych, natomiast owoców z drzew i krzewów – wyższe. Przewiduje się, że plony i zbiory głównych ziemioplodów będą w 2013 r. kształtować się następująco:

- zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosą 24,1 mln t, tj. o 1,3% mniej od zbiorów ubiegłorocznych i o 3,4% mniej od średniej z lat 2006–2010;
- zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na 2,6 mln t, tj. o 36,8% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 20,3% więcej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory ziemniaków ocenia się na 5,7 mln t, tj. o 36,5% mniej od zbiorów uzyskanych przed rokiem i o 41,9% mniej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory buraków cukrowych szacuje się na 10,3 mln t, tj. o 16,8% mniej od

- ubiegłorocznych i o 4,3% mniej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory warzyw gruntowych ocenia się na blisko 4,3 mln t, tj. o 5,9% mniej w porównaniu do produkcji z 2012 r. i o 6,2% mniej od średnich zbiorów z lat 2006-2010;
 - zbiory owoców z drzew szacuje się na niespełna 3,4 mln t, tj. o 2,6% więcej niż w roku ubiegłym i o 34,1% więcej od średniej z lat 2006–2010;
 - zbiory owoców jagodowych szacuje się na niespełna 0,6 mln t, tj. o 3,3% więcej od produkcji uzyskanej w ub. roku i o 12,4% więcej od średniej produkcji z lat 2006-2010.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–VIII 2013		VIII 2013		
	w tys. t	VII–VIII 2012=100	w tys. t	VIII 2012=100	VII 2013=100
Ziarno zbóż^b	1882,2	75,1	1473,6	76,1	360,6
w tym:					
pszenica	1073,2	77,4	868,1	78,6	423,1
żyto.....	280,2	76,4	220,4	78,8	368,9

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Od początku sezonu 2012/2013 dostawy **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu były o 24,9% niższe niż przed rokiem. Skup pszenicy i żyta obniżył się odpowiednio o 22,6% i o 23,6%. W sierpniu br. odnotowano, występujący zwykle po żniwach, wyraźny sezonowy wzrost dostaw ziarna, ale w porównaniu z sierpniem ub. roku skup zbóż był o ponad 20% niższy.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VIII 2013		VIII 2013		
	w tys. t	I–VIII 2012=100	w tys. t	VIII 2012=100	VII 2013=100
Żywiec rzeźny^b	1994,0	103,2	185,3	100,3	93,7
w tym:					
bydło (z cielętami).....	174,3	109,9	12,7	104,1	86,8
trzoda chlewna.....	852,0	98,4	65,9	98,9	94,3
drób.....	963,2	106,7	106,5	100,8	94,2
Mleko ^c	6463,2	99,1	841,8	100,7	97,2

a W okresie VII–VIII bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. *c* W milionach litrów.

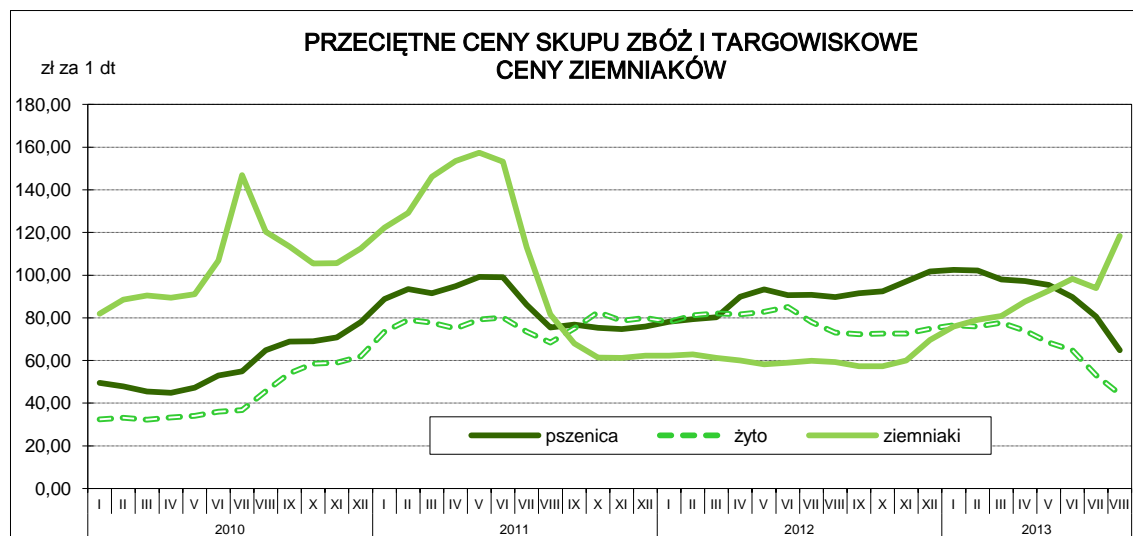
W okresie styczeń–sierpień br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wynosił 1994,0 tys. ton i był o 3,2% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. Zwiększyła się w skali roku podaż żywca drobiowego (o 6,7%) oraz żywca wołowego (o 9,9%), natomiast skup żywca wieprzowego był o 1,6% mniejszy. W sierpniu br. skup żywca rzeźnego ogółem kształtował się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem dostawy wszystkich podstawowych gatunków żywca były znacznie mniejsze.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

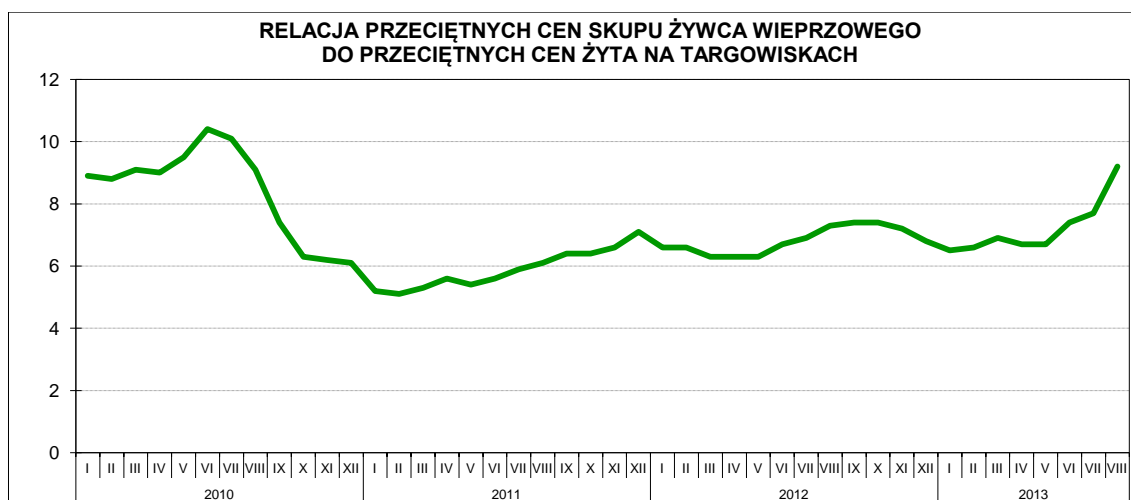
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2013			I-VIII 2013		VIII 2013			I-VIII 2013	
	w zł	VIII 2012= =100	VII 2013= =100	w zł	I-VIII 2012= =100	w zł	VIII 2012= =100	VII 2013= =100	w zł	I-VIII 2012= =100
Pszenica za 1 dt ^a	64,86	72,3	80,5	84,47	96,9	89,71	94,7	87,8	101,74	109,2
Żyto za 1 dt ^a	44,22	60,5	83,2	58,06	76,4	64,68	83,0	86,2	75,94	93,1
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	50,21	151,8	71,2	62,21	138,4	118,42	199,8	126,1	90,84	150,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
bydło (bez cieląt) ^c	6,02	91,0	99,6	6,29	97,4	6,62	106,1	102,2	6,63	105,9
trzoda chlewna.....	5,97	104,9	103,0	5,42	100,5	5,40	98,7	103,3	5,24	99,8
drób.....	4,59	102,9	100,1	4,26	100,0	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	166,76	96,1	100,3	167,63	98,8
Mleko za 1 hl.....	132,97	117,8	102,4	126,99	106,5	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne. c Na targowiskach średnia ważona cena była rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W sierpniu br., po ponownym głębokim spadku w skali miesiąca **cen** większości gatunków **zbóż**, ceny skupu ziarna kształtowały się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem. Po żniwach przeciętne ceny skupu pszenicy (64,86 zł/dt) i żyta (44,22 zł/dt) obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem odpowiednio o 19,5% i o 16,8%. W skali roku zarówno za pszenicę, jak i żyto trzeba było zapłacić mniej (stosownie o 27,7% i o 39,5%). W obrocie targowiskowym spadek cen zbóż był mniejszy niż w skupie.



W sierpniu br. dostawy **ziemniaków** (78,1 tys. ton) były większe niż przed miesiącem (o 79,8%), ale mniejsze niż przed rokiem (o 11,9%). Ich średnia cena w skupie (50,21 zł/dt) obniżyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 28,8%), a w skali roku była nadal wyższa (o 51,8%). Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych (118,42 zł/dt) wzrosła w skali miesiąca o 26,1% i była prawie dwukrotnie wyższa niż przed rokiem.



W sierpniu br., przy obniżonej krajowej podaży **żywca wieprzowego**, utrzymała się tendencja wzrostowa jego **cen**. Za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 5,97 zł, tj. więcej niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 3,0% i o 4,9%). W obrocie targowiskowym, po sezonowym wzroście (o 3,3%), przeciętna cena żywca wieprzowego (5,40 zł/kg) była nadal niższa (o 1,3%) niż w sierpniu ub. roku. Znaczny spadek cen zbóż, przy jednoczesnym wzroście cen żywca wieprzowego wpłynął na poprawę opłacalności tuczu trzody chlewnej. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wynosiła w sierpniu br. 9,2 (wobec 7,7 przed miesiącem i 7,3 przed rokiem). Przy utrzymującej się niskiej krajowej podaży prosiąt do dalszego chowu, przeciętne ceny prosiąt (ok. 167 zł/szt.) były nieco wyższe niż przed miesiącem (o 0,3%) i nadal niższe niż przed rokiem (o 3,9%).

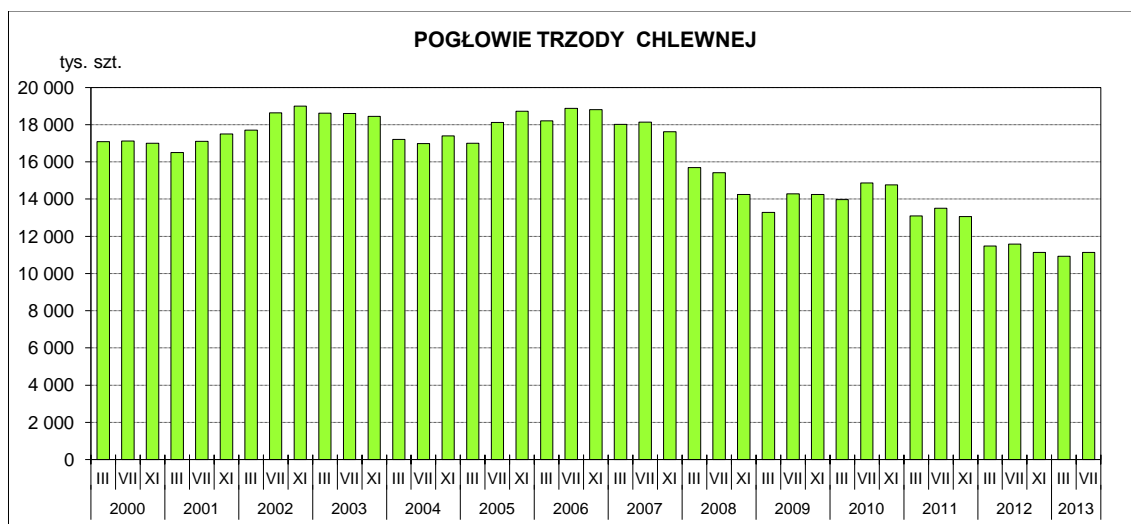
Pogłowie trzody chlewnej wg stanu w końcu lipca br. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2012	III 2013	VII 2013 ^a	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys. szt.
Ogółem	85,3	95,2	96,1	11129,4
prosięta do 20 kg	83,0	93,2	90,9	3094,5
warchlaki od 20 do 50 kg	88,2	94,6	99,3	3115,3
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	83,7	98,8	99,3	3902,6
na chów	89,8	90,2	91,8	1017,0
w tym lochy	90,0	90,4	92,0	995,2
w tym prośne	94,0	88,9	93,9	666,6

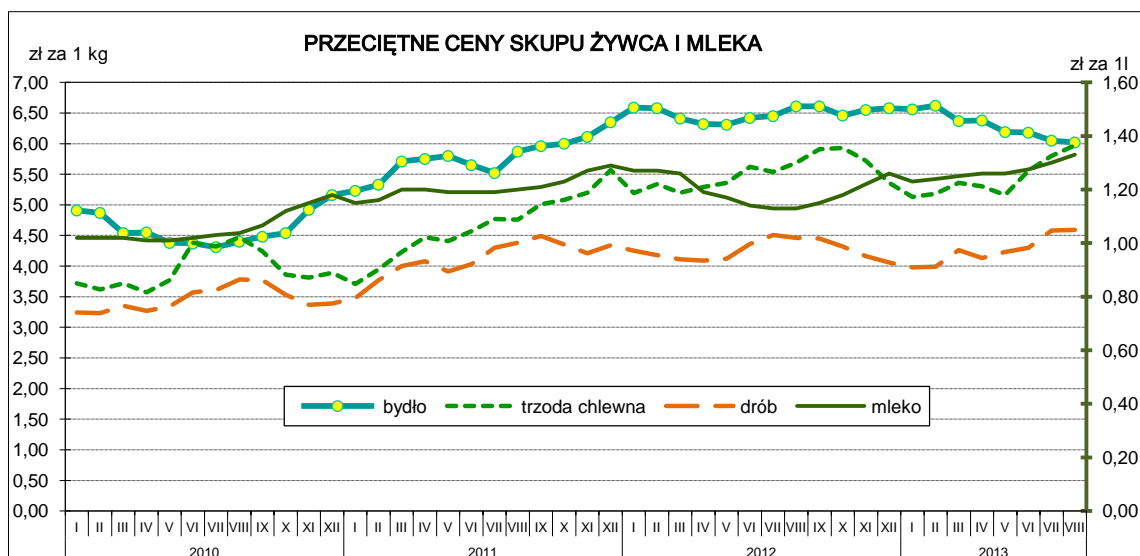
^a Dane wstępne.

Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej przeprowadzonego w sierpniu br. wskazują na dalszy spadek pogłowia trzody, przy czym jego tempo jest wolniejsze niż notowano w poprzednich badaniach. Utrzymujące się od wielu miesięcy niekorzystne uwarunkowania produkcyjno-rynkowe, spowodowane przede wszystkim wysokimi cenami ziemiopłodów paszowych, przez kolejny sezon kształtowały opłacalność produkcji żywca wieprzowego na bardzo niskim poziomie. **Pogłowie trzody chlewnej**

według stanu w końcu lipca br. liczyło **11129,4 tys. szt.** i było o 3,9% mniejsze niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się liczebność wszystkich grup wiekowo-użytkowych. Największy spadek (o 9,1%) odnotowano w pogłowie prosiąt do dalszego chowu. Zmniejszyła się również liczebność pogłowia loch próśnych (o 6,1%). W najmniejszym stopniu ograniczeniu uległo pogłowie warchlaków i tuczników (grup decydujących o wielkości produkcji) – po 0,7%.



W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne ceny **żywca drobiowego**, przy wysokiej krajowej podaży, kształtowały się na poziomie sprzed roku. W sierpniu br. za 1 kg drobiu rzeźnego w skupie płacono 4,59 zł, tj. podobnie jak przed miesiącem (wzrost o 0,1%) i o 2,9% więcej niż przed rokiem.



W okresie styczeń–sierpień br., przy zwiększonej w skali roku krajowej podaży **żywca wołowego** (o 9,9%), ceny tego surowca w skupie utrzymywały się na poziomie niższym niż przed rokiem, a na targowiskach – na poziomie wyższym. W sierpniu br. ceny

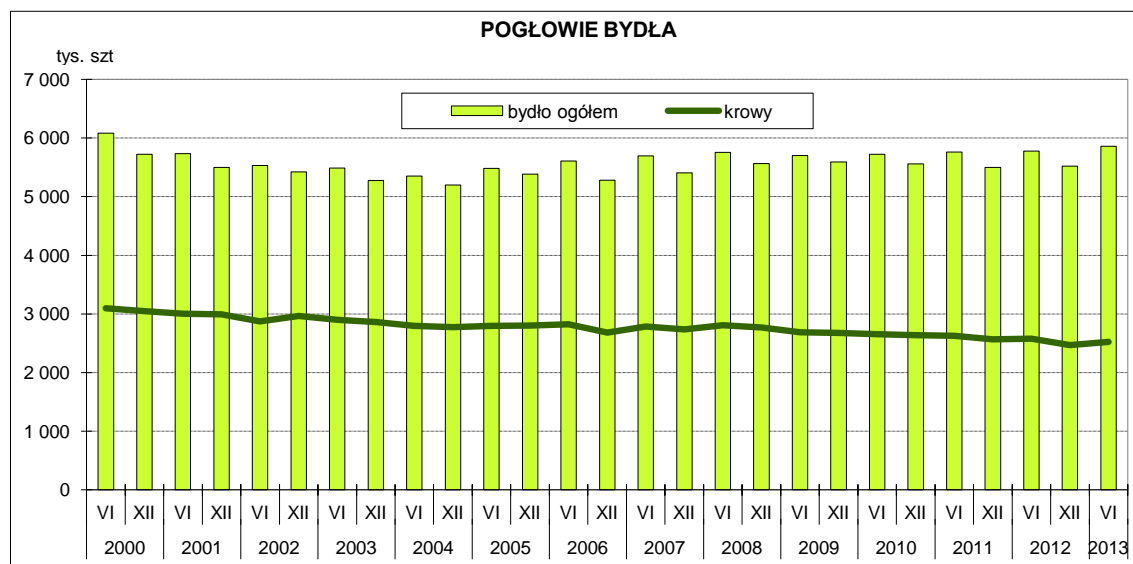
skupu żywca wołowego (6,02 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,26 zł/kg) zmieniły się nieznacznie w stosunku do poprzedniego miesiąca, a w porównaniu z sierpniem ub. roku były niższe (odpowiednio o 9,0% i o 11,0%). W obrocie targowiskowym średnie ceny żywca wołowego (6,62 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,91 zł/kg) zwiększyły się zarówno w skali miesiąca (odpowiednio o 2,2% i o 0,4%), jak i roku (stosownie o 6,1% i o 1,6%).

Pogłowie bydła^a wg stanu w końcu czerwca br. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2013	
	w tys. sztuk	VI 2012=100
Ogółem	5860,8	101,5
Cielęta poniżej 1 roku.....	1586,1	108,0
Młode bydło od 1 do 2 lat.....	1422,4	105,8
Bydło 2-letnie i starsze.....	2852,3	96,2
w tym krowy.....	2526,4	98,0

^a Dane wstępne.

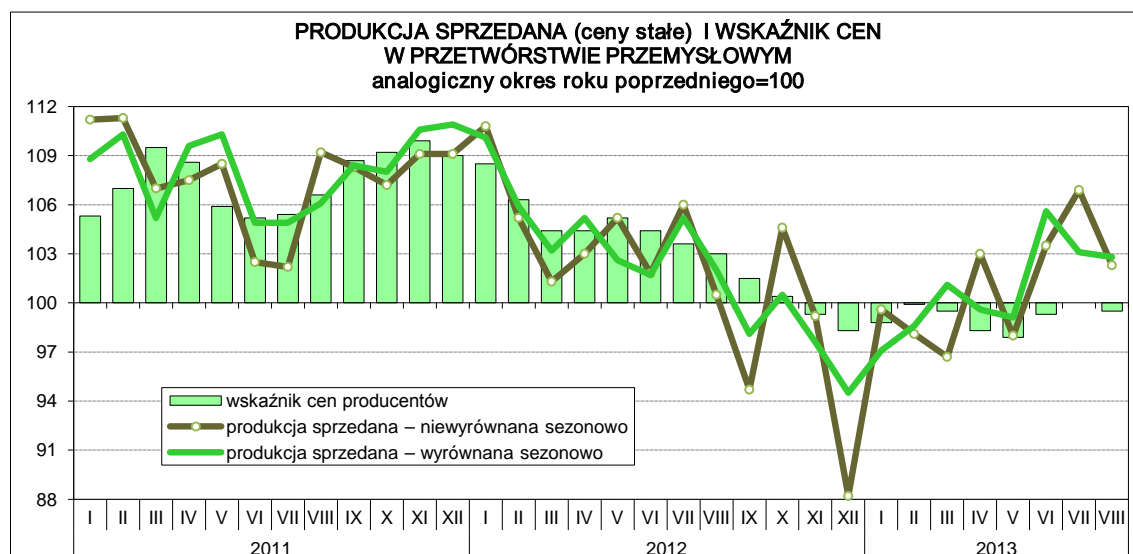
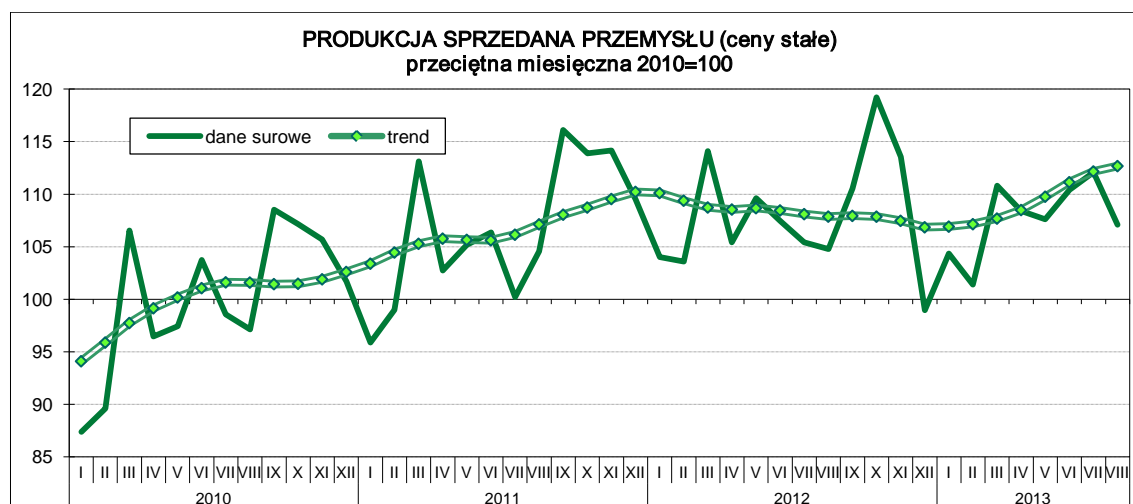
W czerwcu br. **pogłowie bydła** ogółem liczyło **5,9 mln szt.** i było o 1,5% większe niż przed rokiem. Wzrost pogłowia wynikał m.in. ze zwiększenia stanu cieląt w wieku poniżej roku (o 8,0%) i młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat (o 5,8%). Odnotowano natomiast spadek pogłowia bydła 2-letniego i starszego (o 3,8%), w tym krów – o 2,0%. Wyniki badania wskazują na postępującą restrukturyzację stada bydła w kierunku rozwoju hodowli bydła mięsnego.



W okresie styczeń–sierpień br., przy skupie **mleka** niższym o 0,9% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, średnia cena surowca wyniosła ok. 127 zł/hl i była odpowiednio o 6,5% wyższa. W sierpniu br. za 1 hl mleka płacono ok. 133 zł, tj. więcej o 2,4% niż przed miesiącem i o 17,8% niż przed rokiem.

Przemysł

W sierpniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ zwiększyła się w skali roku o 2,2% (wobec 6,3% w lipcu br. oraz 0,2% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była wyższa niż w sierpniu ub. roku o 2,6%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca obniżyła się o 0,9%.

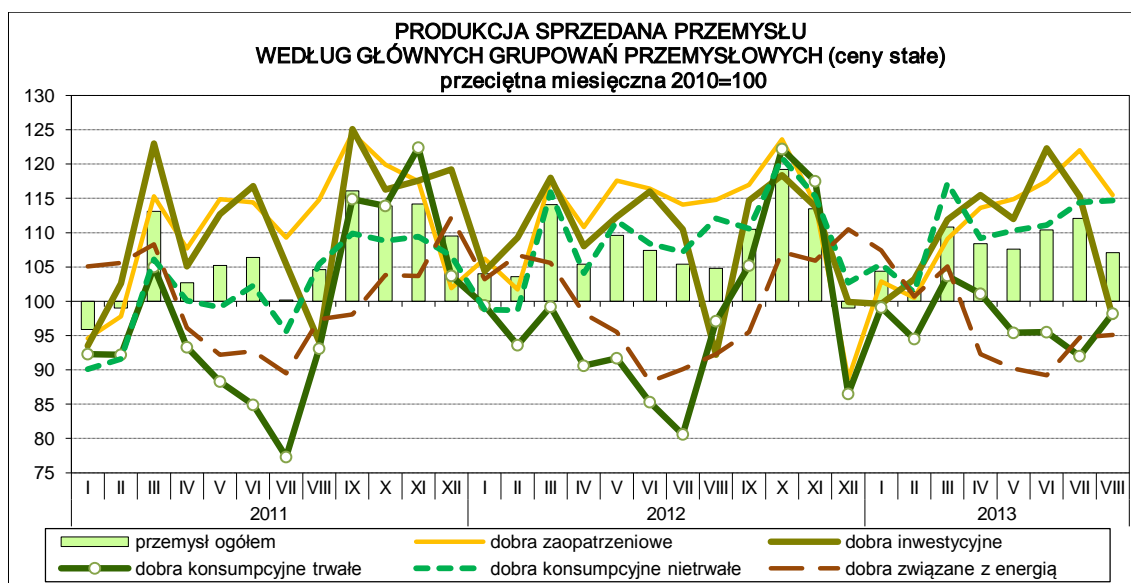


Produkcja sprzedana wzrosła w skali roku we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Największy wzrost notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 3,1%. W przetwórstwie przemysłowym produkcja była wyższa niż przed rokiem o 2,3%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 1,8%. W górnictwie i wydobywaniu odnotowano spadek produkcji – o 1,4%.

⁶ W cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W okresie ośmiu miesięcy br. produkcja sprzedana przemysłu była o 0,8% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 3,3%).

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń-sierpień br. obserwowano zwiększenie produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr konsumpcyjnych trwałych wzrosła o 4,0%, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,1%, dóbr inwestycyjnych – o 0,7%, a dóbr związanych z energią – o 0,1%. Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr zaopatrzeniowych – o 0,8%.



Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń-sierpień br. była o 1,9% wyższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 1,1% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,6%.

W sierpniu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 26 (spośród 34) działach przemysłu, m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 15,4% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 23,2%),
- pozostałego sprzętu transportowego – o 8,2% (m.in. statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn – o 27,3%),
- urządzeń elektrycznych – o 6,7% (w tym sprzętu gospodarstwa domowego – o 7,3%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 6,5% (m.in. wyrobów z tworzyw sztucznych – o 9,3%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 5,7% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury o 8,8%),
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 5,5%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

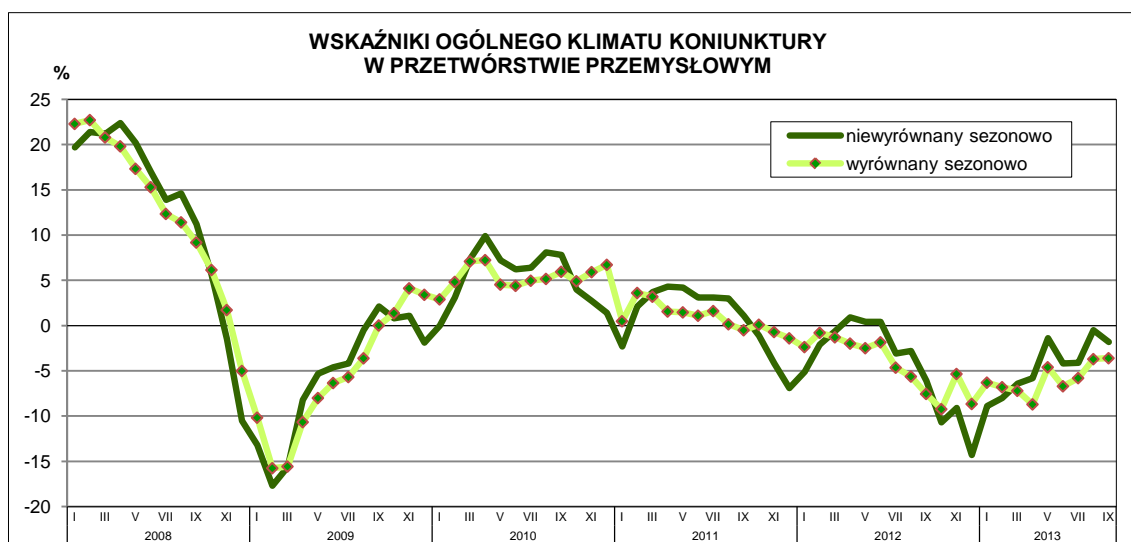
Wyszczególnienie	2012		2013		2012	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Przemysł	100,2	103,3	102,2	100,8	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	95,9	94,2	98,6	101,8	4,6	5,0
przetwórstwo przemysłowe	100,5	104,0	102,3	100,6	84,4	84,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ...	100,1	103,0	103,1	101,0	8,8	8,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	100,2	100,8	101,8	102,6	2,2	2,1
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	96,1	89,9	96,6	104,0	2,2	2,4
produkcja artykułów spożywczych	104,7	106,9	101,1	102,1	16,7	16,0
produkcja napojów	103,1	104,9	102,9	97,6	1,8	1,8
produkcja odzieży	98,9	100,7	104,8	102,4	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	103,8	105,5	104,3	105,2	2,5	2,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru	105,9	107,5	105,7	105,5	2,8	2,6
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	87,7	98,1	105,5	97,9	7,5	8,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	110,5	110,0	91,6	97,5	5,1	5,2
produkcja wyrobów farmaceutycznych	90,7	91,5	91,0	103,0	1,0	0,9
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	101,1	103,0	106,5	104,5	5,9	5,6
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	94,4	99,3	100,8	94,8	3,6	3,9
produkcja metali	94,3	101,2	101,7	93,9	3,8	4,2
produkcja wyrobów z metali	103,9	109,7	98,9	98,9	6,0	6,1
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	105,5	102,8	87,3	91,1	2,6	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych	102,5	108,4	106,7	107,1	3,8	3,6
produkcja maszyn i urządzeń	106,4	110,3	89,7	92,0	2,9	3,1
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	91,8	95,7	115,4	103,0	9,6	9,3
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,0	117,0	108,2	104,7	1,3	1,3
produkcja mebli	93,6	93,9	103,5	104,3	2,4	2,3

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 17% produkcji sprzedanej przemysłu) w sierpniu br. była o 1,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,7%). Zwiększyła się sprzedaż w większości grup, w tym najbardziej w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 10,9% oraz olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 10,7%. W przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa wzrost wyniósł 5,1%, w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – 3,0%, w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – 2,4%, a w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – 0,3%.

Obniżenie produkcji notowano natomiast w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 6,8%.

Spadek w skali roku notowano m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 12,7%), maszyn i urządzeń (o 10,3%), wyrobów farmaceutycznych (o 9,0%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,4%).

Z obserwowanych w sierpniu br. 237 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 104 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla brunatnego, produktów uboju trzody chlewnej, mięsa drobiowego, wędlin, margaryny oraz produktów do smarowania, mleka, serów niedojrzewających i twarogu, wódki czystej, piwa, obuwia, tarcicy iglastej, tarcicy liściastej, płyt pilśniowych, benzyny silnikowej, olejów napędowych, wodorotlenku sodu, mydła, włókien chemicznych, opon, stali surowej, komputerów, chłodziarek i zamrażarek, zmywarek, prałek automatycznych, odkurzaczy, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wagonów kolejowych, rowerów oraz energii elektrycznej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 133 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, siarki, produktów uboju bydła i cieląt, masła, serów podpuszczkowych dojrzewających, win owocowych, papierosów, koksu, olejów opałowych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych oraz fosforowych, cementu, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, miedzi rafinowanej, odbiorników telewizyjnych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, kuchni elektrycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, ciągników rolniczych oraz samochodów osobowych.



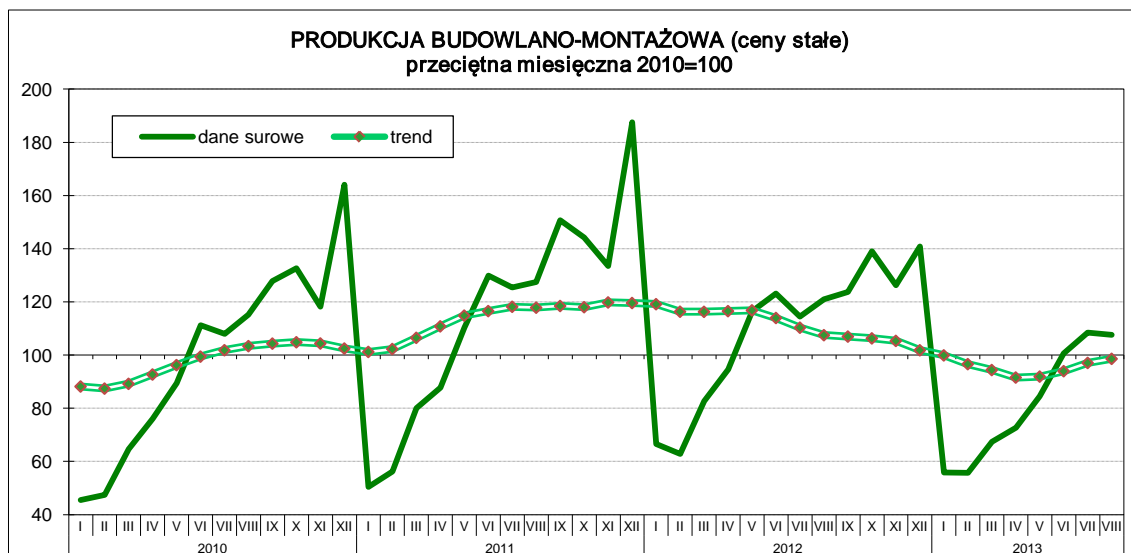
We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest nieznacznie negatywnie, nieco gorzej niż w poprzednim miesiącu. Pogorszyły się nieznacznie pesymistyczne oceny bieżącej sytuacji gospodarczej i portfela

zamówień. Prognozy dotyczące tych obszarów są mniej optymistyczne niż w sierpniu br., przy czym słabsze są prognozy krajowego portfela zamówień, natomiast przewiduje się dalszy rozwój portfela zagranicznego. Negatywne wobec pozytywnych przed miesiącem są przewidywania w zakresie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy wskazują na zbliżone do oczekiwanych przed miesiącem redukcje zatrudnienia. Ceny wyrobów przemysłowych mogą nieznacznie spadać, ale wolniej niż przewidywano w sierpniu.

Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Spadek nadmiernych zapasów w ujęciu miesięcznym zgłaszają m.in. producenci chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz producenci mebli. Wzrost nadwyżek zapasów w ujęciu miesięcznym sygnalizują przedsiębiorstwa produkujące odzież, skóry i wyroby skórzane oraz maszyny i urządzenia.

Budownictwo

Po osłabieniu tempa spadku w poprzednim miesiącu, w sierpniu br. ponownie pogorszyła się dynamika **produkcji budowlano-montażowej**⁷ w skali roku.



Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w sierpniu br. na terenie kraju była o 11,1% niższa niż przed rokiem (wobec spadku o 5,1% w sierpniu ub. roku i o 5,2% przed miesiącem). Gorsza niż w poprzednim miesiącu była dynamika produkcji m.in. w jednostkach specjalizujących się w robotach związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (spadek o 19,1% wobec spadku o 0,8% w lipcu br. i wzrostu o 4,5% przed rokiem). Spadek produkcji utrzymał się także w pozostałych działach budownictwa: w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków wyniósł 6,6%, a wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – 3,8%. Głębszy niż przed miesiącem był spadek robót o charakterze inwestycyjnym i remontowym (wyniósł on odpowiednio 8,5% i 15,8%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem była niższa niż przed rokiem – o 9,8% i przed miesiącem – o 1,6%.

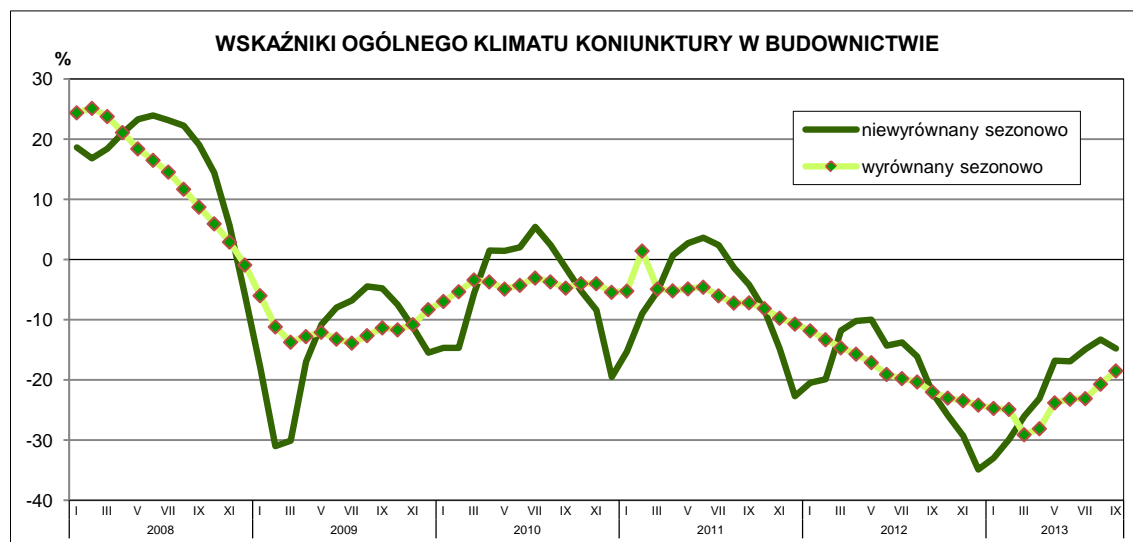
W okresie styczeń–sierpień br. notowano spadek produkcji budowlano-montażowej o 17,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 3,7% przed rokiem).

⁷ W cenach stałych, w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

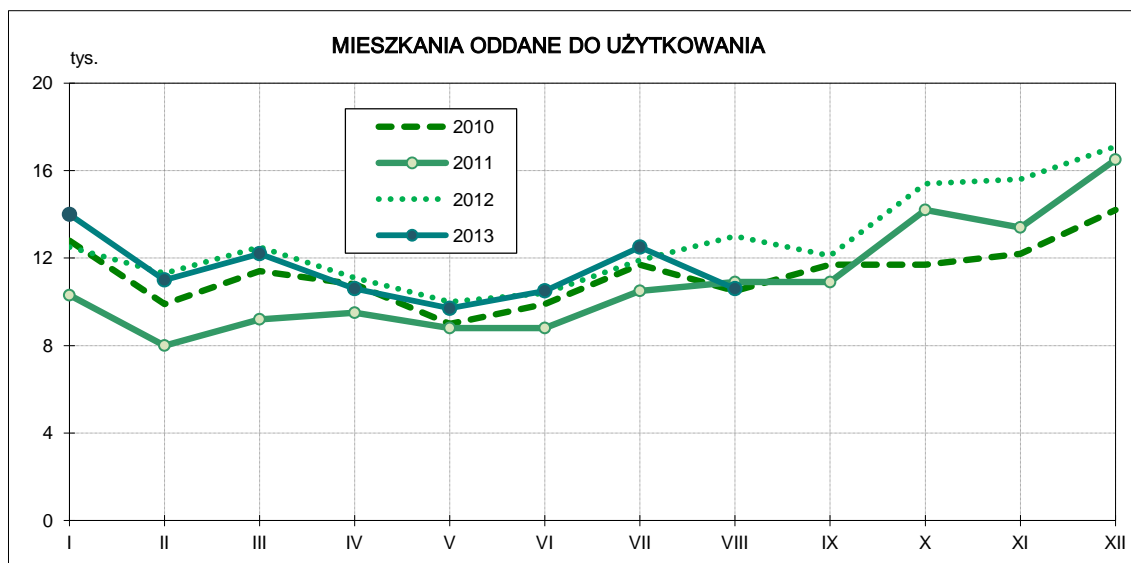
Wyszczególnienie	2012		2013		2012	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Ogółem	94,9	103,7	88,9	82,8	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	95,2	103,5	91,5	84,3	66,3	65,1
remontowym.....	94,4	104,0	84,2	80,0	33,7	34,9
Budowa budynków	86,5	103,4	93,4	83,2	39,4	39,6
Budowa obiektów inżynierii ładowej i wodnej	104,5	103,8	80,9	77,7	34,0	35,9
Roboty budowlane specjalistyczne	94,0	104,0	96,2	89,7	26,6	24,5

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest nieznacznie bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem. Oceny bieżącej produkcji budowlano-montażowej są nieco bardziej niekorzystne, natomiast wyraźnie gorzej niż w sierpniu przedsiębiorcy postrzegają przyszłą produkcję, portfel zamówień i sytuację finansową. Przewidywane jest nieznaczne zwiększenie skali redukcji zatrudnienia. Firmy sygnalizują możliwość spadku cen robót budowlano-montażowych w skali zbliżonej do przewidywanej przed miesiącem. We wrześniu br., podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku wzrosło znaczenie m.in. niejasnych i niespójnych przepisów prawnych.



Budownictwo mieszkaniowe

W sierpniu br., po dwóch miesiącach wzrostów, znacząco spadła w skali roku liczba mieszkań oddanych do użytkowania. Wolniejszy niż przed miesiącem był spadek liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia. W drugim z kolei miesiącu obserwowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto.



Według wstępnych danych⁸ w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 10,6 tys. mieszkań, tj. o 18,4% mniej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 18,9%). Zmniejszyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 38,5% do 3,6 tys.) oraz indywidualnych (o 5,5% do 6,2 tys.). Mniejsza niż przed rokiem była także liczba mieszkań komunalnych (211 wobec 215 mieszkań). Wzrost w skali roku wystąpił natomiast w budownictwie spółdzielczym (z 204 do 391 mieszkań), społecznym czynszowym (ze 112 do 121) oraz zakładowym (z 10 do 34).

W okresie styczeń–sierpień br. przekazano do użytkowania 91,1 tys. mieszkań, tj. o 1,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 22,0%). Zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym oraz zakładowym, wobec spadku w pozostałych formach budownictwa.

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2012			I-VIII 2013		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	92677	100,0	122,0	91102	100,0	98,3
Indywidualne	51044	55,1	110,7	53600	58,8	105,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	36935	39,8	147,2	33428	36,7	90,5
Spółdzielcze.....	2569	2,8	119,6	2229	2,5	86,8
Spółeczne czynszowe	713	0,8	67,6	667	0,7	93,5
Komunalne.....	1252	1,3	87,1	997	1,1	79,6
Zakładowe	164	0,2	134,4	181	0,2	110,4

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 107,2 m² i była o 2,4 m² większa niż przed rokiem.

W sierpniu br. nadal notowano spadek w skali roku liczby mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** (o 7,4% do 11,9 tys. mieszkań). Ponownie wzrosła liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 8,6% do 13,5 tys.).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VIII 2013					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	91573	100,0	79,4	85386	100,0	81,8
Indywidualne.....	52391	57,2	84,4	51950	60,8	87,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	35383	38,6	70,6	31113	36,4	74,5
Spółdzielcze.....	872	1,0	65,8	913	1,1	52,8
Spółeczne czynszowe	845	0,9	681,5	242	0,3	52,5
Komunalne.....	1885	2,1	122,5	929	1,1	130,3
Zakładowe	197	0,2	86,8	239	0,3	249,0

W końcu sierpnia br. **w budowie** było 707,0 tys. mieszkań (o 3,9% mniej niż przed rokiem).

Rynek wewnętrzny

W sierpniu br. **sprzedaż detaliczna**⁹ zwiększyła się o 3,5% w skali roku.

Wzrost sprzedaży obserwowano w większości grup. W grupie o największym udziale w sprzedaży detalicznej – „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” – wzrost był nieco szybszy niż w lipcu br. i wyniósł 2,9%. Wyższą niż przed miesiącem dynamikę notowano również w grupach: „włókno, odzież, obuwie” (wzrost o 15,0%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (odpowiednio o 13,6%). Wolniejszy niż przed miesiącem, ale nadal wysoki wzrost wykazywała sprzedaż w zakresie pojazdów samochodowych, motocykli, części (11,4%). Obniżyła się natomiast sprzedaż w grupie „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” – o 2,5%.

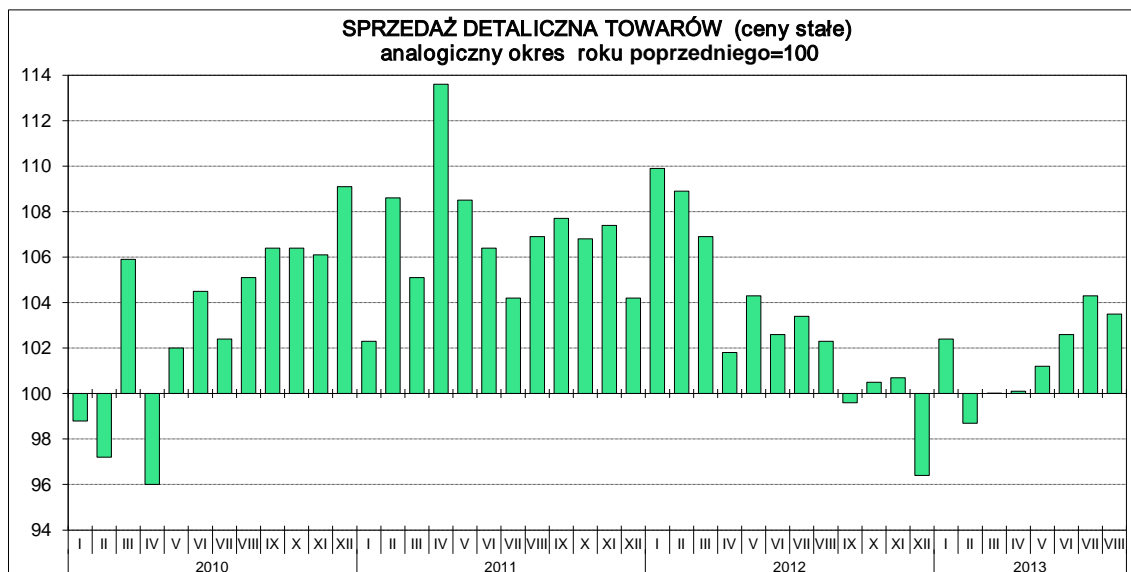
W okresie ośmiu miesięcy br. sprzedaż detaliczna wzrosła w skali roku o 1,5% (wobec 4,7% w analogicznym okresie ub. roku).

Dynamika sprzedaży detalicznej kształtowała się następująco:

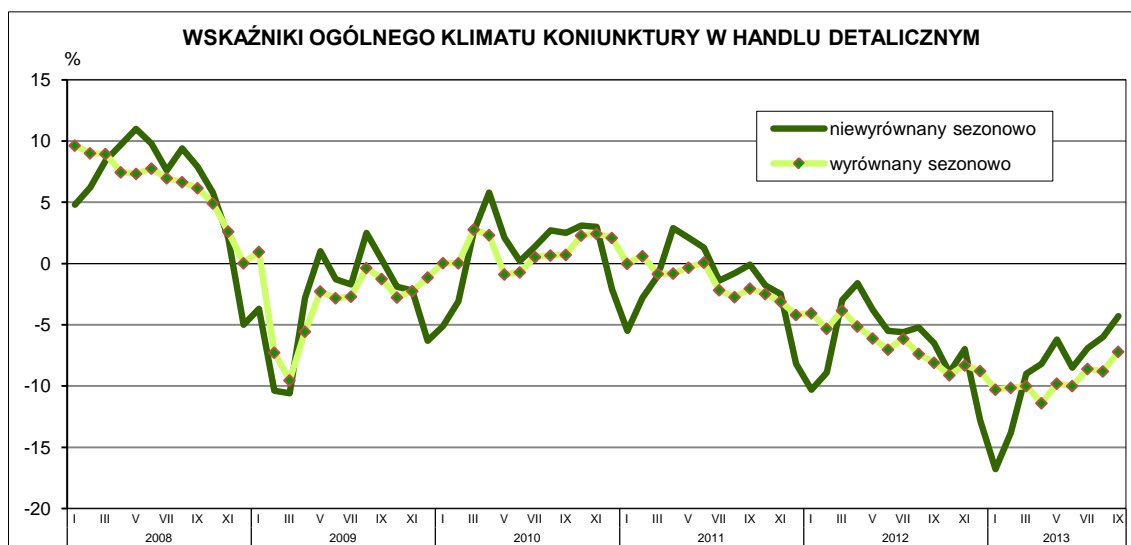
Wyszczególnienie	2012		2013	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII
analogiczny okres roku poprzedniego=100				
Ogółem	102,3	104,7	103,5	101,5
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	98,9	109,6	111,4	106,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	100,9	102,2	97,5	96,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	100,1	101,9	102,9	100,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach.....	112,5	112,9	113,6	111,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	106,6	106,0	108,2	109,2
Włókno, odzież, obuwie.....	111,3	109,3	115,0	110,8
Meble, rtv, agd.....	118,3	119,9	104,4	105,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	83,6	88,0	100,1	98,6
Pozostałe	99,2	101,9	97,7	94,6

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

⁹ W cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.



Sprzedaż hurtowa¹⁰ w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 0,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – mniejsza o 1,1%. W okresie styczeń–sierpień br. notowano zwiększenie sprzedaży hurtowej w skali roku o 2,1%, a wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 0,5%.



We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany negatywnie, nieco lepiej niż w poprzednich miesiącach. Poprawiły się negatywne oceny przedsiębiorstw mikro oraz optymistyczne – jednostek dużych, przy pogorszeniu pesymistycznych ocen przedsiębiorstw małych i utrzymaniu niekorzystnych wskaźników jednostek średnich. Optymistyczne oceny ogólnego klimatu koniunktury, wobec niekorzystnych przed miesiącem, formułują jednostki z branży „włókno, odzież, obuwie”.

¹⁰ W cenach bieżących, w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Mniej pesymistycznie oceniają koniunkturę podmioty z branży „artykuły gospodarstwa domowego ogółem” oraz „żywność”. Utrzymują się niekorzystne oceny podmiotów z branży „pojazdy samochodowe”. Poprawiły się niekorzystne oceny oraz prognozy firm ogółem w zakresie sytuacji gospodarczej i negatywne przewidywania dotyczące sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy spodziewają się także mniejszego niż przed miesiącem spadku popytu na towary oraz planują mniejsze ograniczanie sprzedaży. Skala planowanych redukcji zatrudnienia może być zbliżona do oczekiwanej przed miesiącem. Spodziewany jest większy niż w sierpniu br. wzrost cen.

Wśród najbardziej znaczących czynników ograniczających działalność firm handlowych we wrześniu br. pozostają: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W ujęciu rocznym najbardziej zwiększyła się uciążliwość niejasnych i niespójnych przepisów prawnych oraz konkurencji na rynku, a zmniejszyła się – wysokich odsetek bankowych.

Transport

W sierpniu br. **sprzedaż usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² wzrosła o 2,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 11,2%).

Szybciej niż przeciętnie rosła sprzedaż w transporcie samochodowym (wzrost o 2,7%), który posiada największy udział w transporcie ogółem. Po kilku miesiącach spadków odnotowano wzrost w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 1,6%). Obserwowano natomiast dalszy spadek w skali roku sprzedaży usług w transporcie kolejowym (o 1,8%). W okresie ośmiu miesięcy br. w jednostkach transportu ogółem sprzedaż usług była o 2,7% wyższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem w sierpniu br. wyniosły 40,5 mln ton, tj. o 2,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie kolejowym, samochodowym oraz wodnym śródlądowym. Spadek natomiast notowano w transporcie rurociągowym i morskim. Od początku roku przewieziono 298,4 mln ton ładunków, tj. o 1,0% mniej niż przed rokiem.

W sierpniu br. **transportem kolejowym** przewieziono 20,2 mln ton ładunków – wzrost o 1,7% w skali roku, a w okresie styczeń–sierpień br. – 149,7 mln ton ładunków (mniej niż przed rokiem o 0,3%).

Transportem samochodowym zarobkowym w sierpniu br. przewieziono 14,8 mln ton ładunków, tj. o 1,4% więcej niż przed rokiem, a w okresie ośmiu miesięcy br. – 109,2 mln ton (spadek o 0,8% w skali roku). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 4,3%.

W sierpniu br. **transportem rurociągowym** przetłoczono 4,4 mln ton ropy i produktów naftowych (o 0,8% mniej niż przed rokiem), a od początku roku – 32,5 mln ton (o 6,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

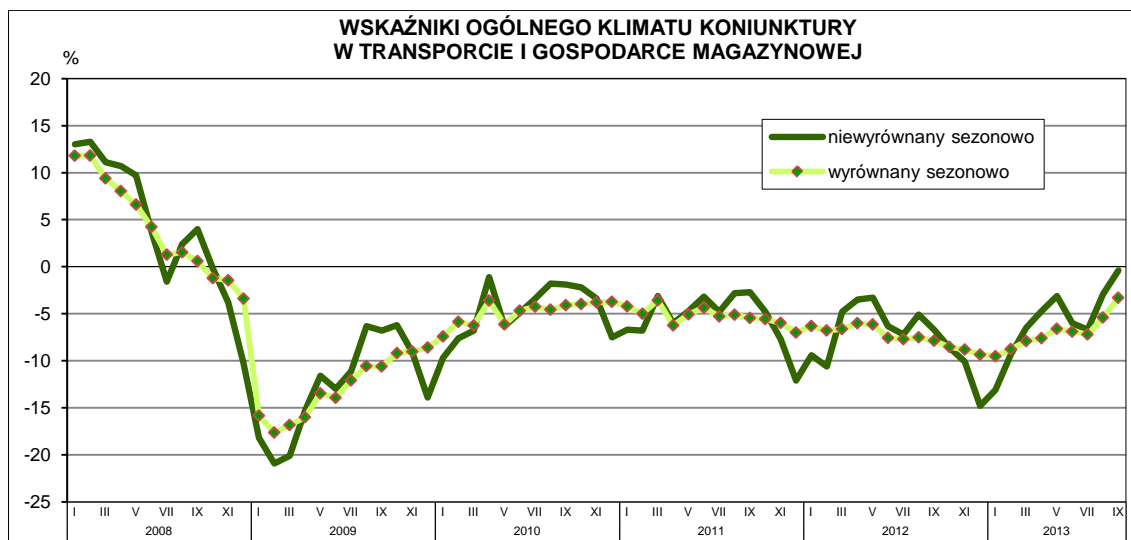
Przewozy ładunków **transportem morskim** w sierpniu br. wyniosły 0,5 mln ton (o 6,7% mniej niż w sierpniu ub. roku). W okresie ośmiu miesięcy br. transportem morskim przewieziono 4,3 mln ton ładunków (spadek w skali roku o 11,0%).

W **portach morskich** w sierpniu br. przeładowano 5,8 mln ton ładunków, tj. o 11,6% więcej niż przed rokiem. Wzrost notowano w większości grup ładunków, największy – w przeładunkach kontenerów (o 27,5%) oraz ładunków masowych suchych (o 17,0%). Zwiększyły się także przeładunki ładunków masowych ciekłych (o 2,2%) oraz nieznacznie – ładunków tocznych (o 0,1%). Spadek notowano jedynie w przeładunkach pozostałych ładunków drobnicowych (o 12,4%).

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wzrost przeładunków w sierpniu br. w skali roku obserwowano w portach: Gdynia (o 33,8% do 1,4 mln ton), Świnoujście (o 20,3% do 1,1 mln ton), Gdańsk (o 2,5% do 2,4 mln ton) oraz Szczecin (o 2,4% do 0,7 mln ton). Zmniejszyły się natomiast przeładunki w porcie Police (o 3,2% do 0,2 mln ton).



We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Lepsze niż w sierpniu br., choć nadal niekorzystne, są oceny bieżącego popytu oraz sprzedaży. Przewidywania w tych obszarach wskazują na utrzymanie oczekiwanego przed miesiącem wzrostu popytu, a sprzedaż może rosnąć nieco szybciej niż prognozowano w sierpniu br. Bieżąca ocena sytuacji finansowej pozostała pesymistyczna, na poziomie zbliżonym do notowanego w sierpniu br., natomiast prognozy w tym zakresie są nieznacznie optymistyczne. Przedsiębiorcy nadal sygnalizują możliwość spadku cen usług. Na podobnym poziomie, jak w sierpniu br. pozostają przewidywania dotyczące skali planowanych zwolnień pracowników.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹³ w lipcu br. było ujemne i wyniosło minus 178 mln EUR, a w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiło się o 795 mln EUR. **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na dodatnim poziomie, tj. 293 mln EUR (wobec minus 389 mln EUR przed rokiem). Eksport zwiększył się o 6,0% do 12952 mln EUR, a import wzrósł o 0,4% do 12659 mln EUR. **Saldo usług** wyniosło 534 mln EUR (wobec 484 mln EUR rok wcześniej), a na jego wartość wpłynęły dodatnie salda: usług transportowych (265 mln EUR), podróży zagranicznych (191 mln EUR) oraz pozostałych usług (78 mln EUR). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 2748 mln EUR (wzrost o 1,6%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 2214 mln EUR (spadek o 0,3%). Ujemne **saldo dochodów** wyniosło w lipcu br. 1373 mln EUR i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 146 mln EUR. Na jego wysokość w znacznym stopniu wpłynęło saldo dochodów z inwestycji, które wyniosło minus 1514 mln EUR. Dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 889 mln EUR. **Saldo transferów bieżących** w lipcu br. było dodatnie i wyniosło 368 mln EUR (wobec 451 mln EUR przed rokiem), przy czym wartość przychodów zwiększyła się o 27 mln EUR do 780 mln EUR, a wartość rozchodów wzrosła o 110 mln EUR do 412 mln EUR.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 1982 mln EUR (wobec 1978 mln EUR przed rokiem), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 2000 mln EUR oraz 18 mln EUR (wobec 1993 mln EUR oraz 15 mln EUR w lipcu ub. roku).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lipcu br. wyniosło 1384 mln EUR (wobec 773 mln EUR w analogicznym okresie ub. roku). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 178 mln EUR, przy czym wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych wyniosła 649 mln EUR. **Polskie inwestycje za granicą** wyniosły 1236 mln EUR, w tym polskie inwestycje bezpośrednie za granicą ukształtowały się na poziomie 217 mln EUR. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**: aktywa w wysokości minus 164 mln EUR, pasywa w kwocie minus 209 mln EUR oraz **pozostałe inwestycje** gdzie aktywa wyniosły 1183 mln EUR, a pasywa minus 262 mln EUR. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 30 mln EUR.

¹³ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w lipcu br. zwiększyła się o 1637 mln EUR¹⁴, a ich stan na koniec lipca br. wyniósł 82879 mln EUR.

Bilans płatniczy kształtował się następująco:

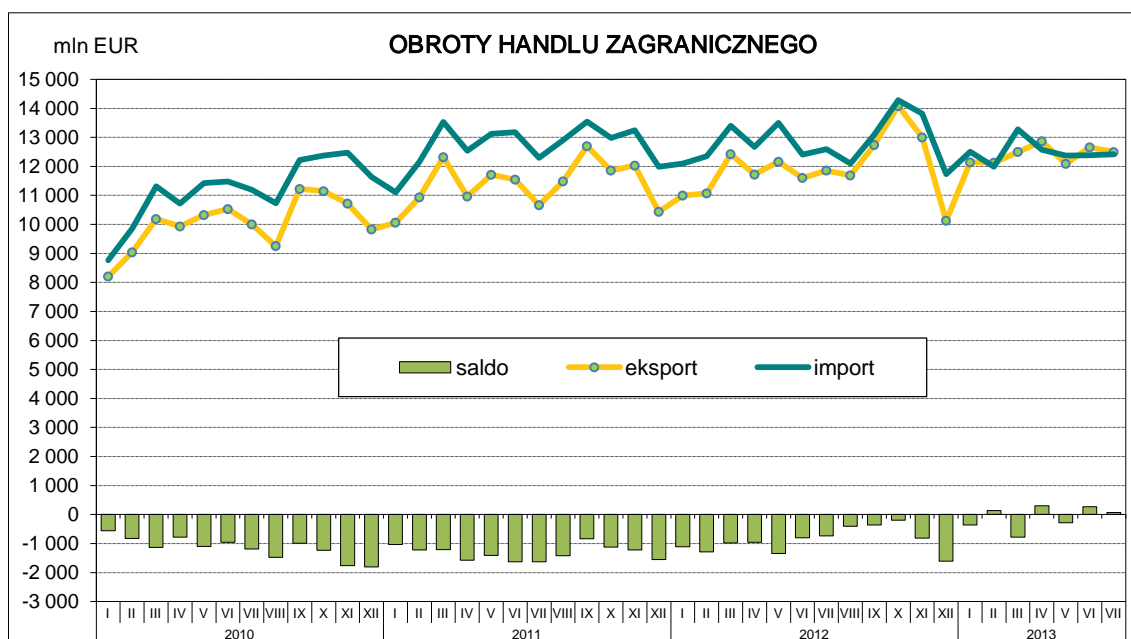
Wyszczególnienie	VII 2012	VII 2013	VIII 2012 – VII 2013 ^a
	w mln EUR		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-973	-178	-6427
Saldo obrotów towarowych	-389	293	169
Eksport	12219	12952	151148
Import	12608	12659	150979
Saldo usług	484	534	5163
Przychody	2705	2748	29383
Rozchody	2221	2214	24220
Saldo dochodów	-1519	-1373	-16039
Przychody	647	485	6126
Rozchody	2166	1858	22165
Saldo transferów bieżących	451	368	4280
Przychody	753	780	9488
Rozchody	302	412	5208
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY	1978	1982	9027
Przychody	1993	2000	9585
Rozchody	15	18	558
C. RACHUNEK FINANSOWY	773	1384	9843
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	520	217	611
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	-305	649	647
Inwestycje portfelowe – aktywa	75	-164	-2313
Udziałowe papiery wartościowe	-46	-49	-1608
Dłużne papiery wartościowe	121	-115	-705
Inwestycje portfelowe – pasywa	301	-209	9110
Udziałowe papiery wartościowe	439	-38	2408
Dłużne papiery wartościowe	-138	-171	6702
Pozostałe inwestycje – aktywa	827	1183	-856
NBP	0	0	0
Sektor rządowy	-6	-4	-278
Monetarne Instytucje Finansowe	918	1135	206
Pozostałe sektory	-85	52	-784
Pozostałe inwestycje – pasywa	-814	-262	1455
NBP	-375	-166	-381
Sektor rządowy	45	1052	2302
Monetarne Instytucje Finansowe	-66	-790	1044
Pozostałe sektory	-418	-358	-1510
Pochodne instrumenty finansowe	169	-30	1189
D. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1004	-1551	-3955
Razem A-D	774	1637	8488
E. OFICJALNE AKTYWA REZERWOW	-774	-1637	-8488

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

¹⁴ Po uwzględnieniu różnic kursowych i zmian wyceny wartość aktywów rezerwowych wzrosła o 949 mln EUR.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–lipiec br. dynamika obrotów towarowych była dużo słabsza niż przed rokiem, ale kształtowała się nieco korzystniej niż w I półroczu br. Przy niewielkim wzroście eksportu, import był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku, co wpłynęło na dalszą poprawę ujemnego salda obrotów ogółem. W I półroczu br. wskaźnik terms of trade poprawił się, a najkorzystniej kształtowały się relacje cenowe w handlu z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.



W okresie styczeń–lipiec br. eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż przed rokiem o 3,4% i wyniósł 361,1 mld zł, natomiast import zmniejszył się o 4,3% do 363,8 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 2,7 mld zł (przed rokiem minus 30,7 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 6,2% do 86,9 mld EUR, natomiast po stronie importu obniżyły się o 1,7% do 87,5 mld EUR. Ujemne saldo wyniosło 0,7 mld EUR (przed rokiem minus 7,2 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 114,6 mld USD i był wyższy niż przed rokiem o 7,8%, a import – 115,4 mld USD, tj. odpowiednio o 0,3% mniejszy. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,9 mld USD wobec minus 9,5 mld USD w analogicznym okresie ub. roku.

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–czerwiec br. był wyższy niż przed rokiem o 2,2%, a import niższy o 3,1%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zmniejszył się o 1,0%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 9,0%, a z krajami rozwijającymi się wzrósł o 13,4%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE obniżył się o 5,5%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zmniejszył się o 6,3%, natomiast z krajów rozwijających się wzrósł o 3,2%.

W okresie styczeń–czerwiec br. ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych były wyższe (o 0,9%), a towarów importowanych niższe (o 1,8%) niż w analogicznym okresie ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na poziomie 102,7 (wobec 96,7 przed rokiem).

W obrotach towarowych z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 100,3 (wobec 99,2 w I półroczu ub. roku). Ceny towarów eksportowanych były wyższe niż przed rokiem o 0,4%, a towarów importowanych wzrosły o 0,1%.

W wymianie handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade kształtował się na poziomie 110,3 (wobec 87,6 w analogicznym okresie ub. roku), co spowodowane było dużym spadkiem cen towarów importowanych – o 11,1%, przy znacznie mniejszym spadku cen towarów eksportowanych – o 1,9%.

W obrotach z krajami rozwijającymi się w okresie styczeń–czerwiec br. wskaźnik terms of trade wyniósł 106,2 (wobec 94,2 przed rokiem), na co wpłynął wzrost cen towarów eksportowanych (o 4,8%), przy spadku cen towarów importowanych (o 1,3%).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

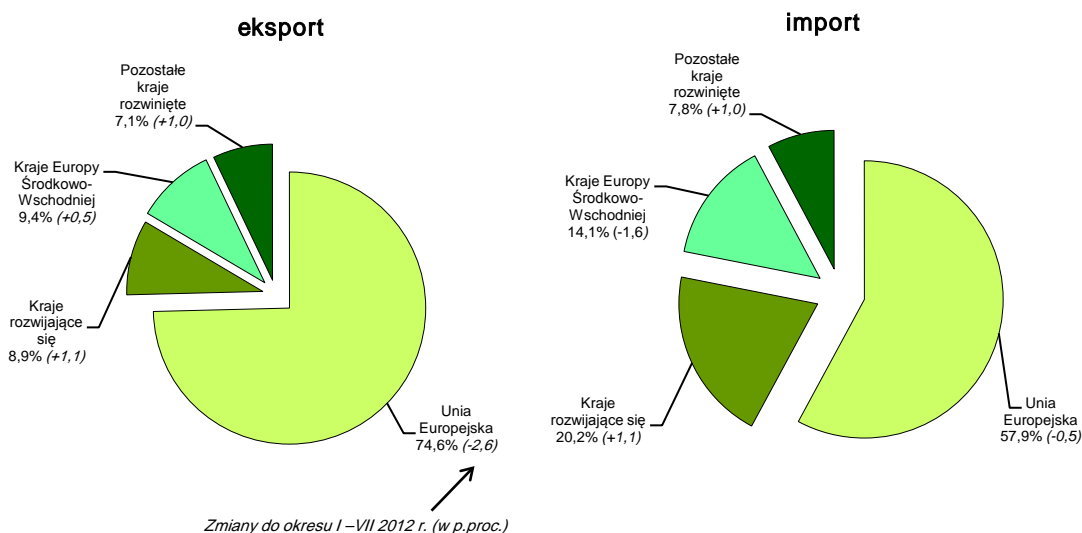
Wyszczególnienie	I–VII 2013						I–VII 2012	I–VII 2013
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–VII 2012=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	361108,7	86872,1	114570,9	103,4	106,2	107,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	295108,4	71002,0	93722,1	101,5	104,2	105,9	83,3	81,7
w tym Unia Europejska	269360,9	64808,6	85578,3	100,0	102,7	104,4	77,2	74,6
w tym strefa euro	182992,1	44029,3	58140,2	99,2	101,9	103,6	52,8	50,7
Kraje rozwijające się.....	32084,1	7719,1	10150,0	116,7	119,7	121,0	7,8	8,9
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	33916,2	8151,0	10698,8	109,6	112,3	113,3	8,9	9,4
IMPORT ^a	363768,7	87524,7	115447,1	95,7	98,3	99,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	239115,3	57526,6	75950,9	96,5	99,1	100,7	65,2	65,7
w tym Unia Europejska	210510,4	50643,8	66886,7	94,9	97,4	99,0	58,4	57,9
w tym strefa euro	163927,3	39435,8	52084,2	94,1	96,5	98,2	45,9	45,1
Kraje rozwijające się.....	73265,2	17634,9	23229,3	100,9	103,7	105,0	19,1	20,2
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	51388,2	12363,2	16266,9	86,1	88,5	89,0	15,7	14,1
SALDO	-2660,0	-652,6	-876,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte.....	55993,1	13475,4	17771,2	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	58850,5	14164,8	18691,6	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	19064,8	4593,5	6056,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się.....	-41181,1	-9915,8	-13079,3	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	-17472,0	-4212,2	-5568,1	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów I–VII 2013 r.* na stronie internetowej GUS: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_obroty_handlu_zagr_PLK_HTML.htm

U w a g a: Dane o strukturze i dynamice dla obrotów Polski z krajami rozwiniętymi (w tym UE) oraz krajami Europy Środkowo-Wschodniej podano w warunkach porównywalnych, tj. uwzględniono wartość obrotów handlu zagranicznego Chorwacji, która przystąpiła do Unii Europejskiej dnia 1.07.2013 r., a wcześniej była zaliczana do krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

W strukturze geograficznej eksportu w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku zwiększył się udział krajów rozwijających się i krajów Europy Środkowo-Wschodniej, natomiast udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) obniżył się. W imporcie odnotowano wzrost udziału krajów rozwiniętych (mimo spadku udziału krajów UE) i krajów rozwijających się, a zmniejszyło się znaczenie krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–lipiec 2013 r.**

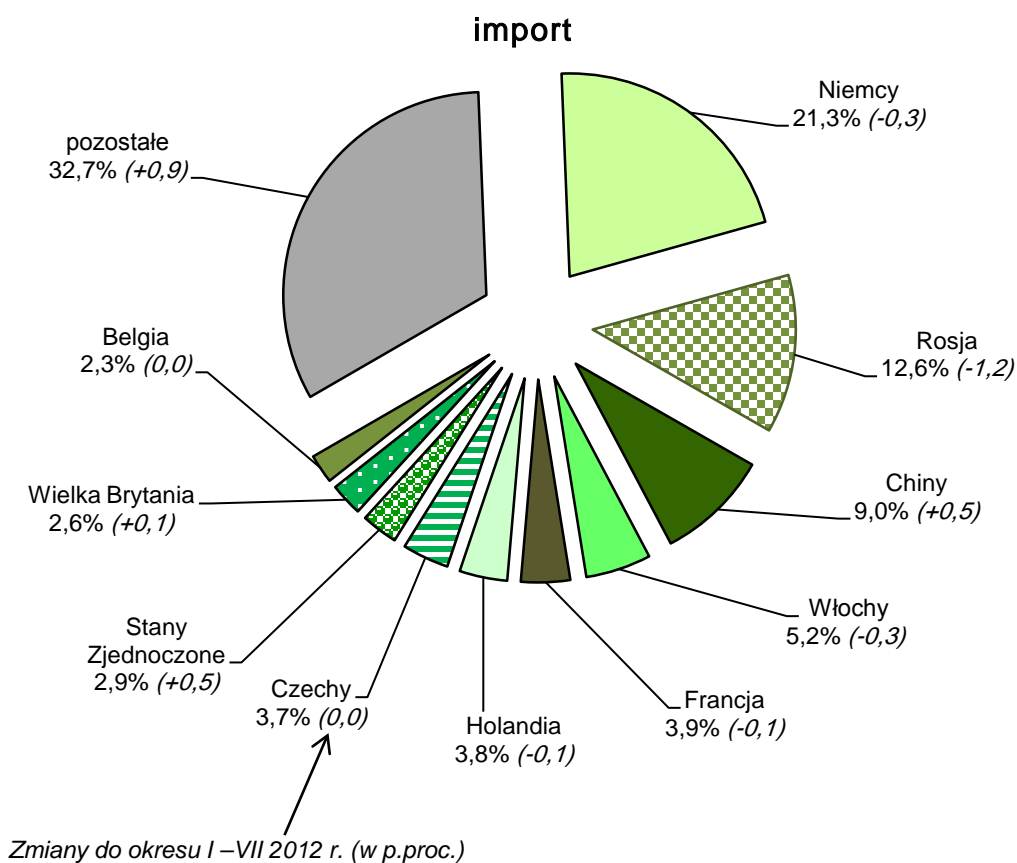
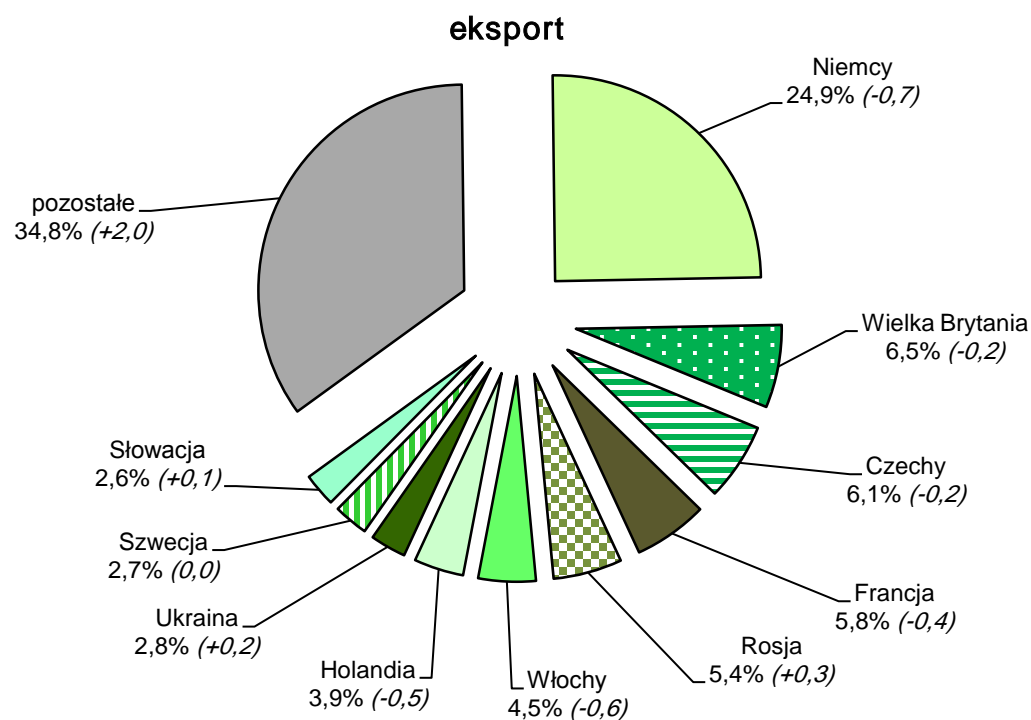


W obrotach z krajami **Unii Europejskiej** wartość eksportu, podobnie jak przed rokiem, wyniosła 269,4 mld zł, natomiast import obniżył się o 5,1% do poziomu 210,5 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było większe niż przed rokiem i wyniosło 58,9 mld zł (47,5 mld zł w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 64,8 mld EUR, tj. o 2,7% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 50,6 mld EUR, tj. o 2,6% mniej. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 14,2 mld EUR (wobec 11,1 mld EUR po siedmiu miesiącach ub. roku). Ekspert w dolarach USA był wyższy o 4,4%, natomiast import obniżył się o 1,0%. Dodatkowo saldo wyniosło 18,7 mld USD wobec 14,4 mld USD przed rokiem. Ekspert do krajów Unii Europejskiej stanowił 74,6% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 57,9% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 77,2% i 58,4% przed rokiem).

W porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku nastąpił nieznaczny wzrost eksportu do **Niemiec** – o 0,6% do 89,9 mld zł, natomiast import obniżył się o 6,0% do 77,3 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 12,6 mld zł (przed rokiem 7,1 mld zł). Ekspert wyrażony w euro wzrósł o 3,3%, natomiast import zmniejszył się o 3,5%. Dodatkowo saldo wyniosło 3,0 mld EUR (wobec 1,6 mld EUR przed rokiem). Udział Niemiec w obrotach ogółem obniżył się w eksporcie z 25,6% do 24,9%, a w imporcie – z 21,6% do 21,3%.

W wymianie z Niemcami wśród najważniejszych grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz artykułów z tworzyw sztucznych, spadek natomiast m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części. W imporcie zwiększyła się m. in. wartość spalinowych silników tłokowych i ich części, papieru i tektury oraz artykułów z tworzyw sztucznych, natomiast obniżyła się głównie wartość samochodów osobowych.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–lipiec 2013 r.



Wśród naszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – W. Brytania (6,5%), Czechy (6,1%), Francja (5,8%), Rosja (5,4%), Włochy (4,5%), Holandia (3,9%), Ukraina (2,8%), Szwecja (2,7%) oraz Słowacja (2,6%), a w imporcie – Rosja (12,6%), Chiny (9,0%), Włochy (5,2%), Francja (3,9%), Holandia (3,8%), Czechy (3,7%), Stany Zjednoczone (2,9%), W. Brytania (2,6%) oraz Belgia (2,3%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** w eksporcie zwiększyły się w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku o 9,6% do 33,9 mld zł, natomiast w imporcie obniżyły się o 13,9% do 51,4 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 17,5 mld zł (wobec 28,8 mld zł rok wcześniej). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 8,2 mld EUR i były wyższe niż przed rokiem o 12,3%, a w imporcie – 12,4 mld EUR, tj. odpowiednio o 11,5% niższe. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 4,2 mld EUR (wobec minus 6,7 mld EUR w analogicznym okresie ub. roku). Eksport w dolarach USA zwiększył się o 13,3%, natomiast import obniżył się o 11,0%. Ujemne saldo wyniosło 5,6 mld USD (wobec minus 8,8 mld USD przed rokiem). Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem wzrósł z 8,9% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 9,4%, natomiast importu – zmniejszył się z 15,7% do 14,1%.

Po siedmiu miesiącach br. **Rosja** przesunęła się z szóstego przed rokiem na piąte miejsce wśród naszych partnerów handlowych w eksporcie, natomiast w imporcie pozostała na drugiej pozycji. Eksport do Rosji w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku zwiększył się o 8,8% i wyniósł 19,3 mld zł, natomiast import obniżył się o 12,5% do 45,9 mld zł. Ujemne saldo obrotów poprawiło się z minus 34,7 mld zł przed rokiem do minus 26,6 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro zwiększyły się o 11,5% w eksporcie, a w imporcie zmniejszyły się o 10,0%. Ujemne saldo wyniosło 6,4 mld EUR (rok wcześniej minus 8,1 mld EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA wzrosła w eksporcie o 12,5%, a w imporcie zmniejszyła się o 9,5%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 8,4 mld USD (przed rokiem minus 10,6 mld USD). Udział Rosji w eksporcie wzrósł z 5,1% przed rokiem do 5,4%, natomiast w imporcie obniżył się z 13,8% do 12,6%.

W obrotach z Rosją (według grup SITC) wyższy niż przed rokiem był m.in. eksport owoców i orzechów świeżych lub suszonych, leków, urządzeń domowych elektrycznych i nieelektrycznych oraz sprzętu telekomunikacyjnego, natomiast zmniejszył się eksport m.in. preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych, części i akcesoriów do pojazdów oraz wyrobów z papieru i tektury. W imporcie odnotowano spadek wartości dostaw ropy naftowej, a spośród pozostałych towarów – m.in. propanu i butanu skroplonego, kauczuku syntetycznego oraz węgla.

W obrotach ogółem **wg nomenklatury SITC** w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku odnotowano wzrost eksportu we wszystkich sekcjach towarowych, z wyjątkiem towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca. W imporcie zwiększyła się wartość jedynie żywności i zwierząt żywych oraz w niewielkim stopniu –

chemikaliów i produktów pokrewnych. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, najbardziej obniżył się import paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. Zmiany w kształtowaniu się dynamiki obrotów pociągnęły za sobą zmiany w ich strukturze towarowej. W eksporcie wzrósł m.in. udział żywności i zwierząt żywych, a obniżył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, natomiast w imporcie przede wszystkim zmniejszyło się znaczenie paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a wzrosło – maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2013			I-VII 2012
	w mln zł	I-VII 2012=100	struktura w %	
EKSPORT	361108,7	103,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	37974,3	109,9	10,5	9,9
Napoje i tytoń	4909,8	105,9	1,4	1,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	9076,6	105,1	2,5	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	17106,3	100,1	4,7	4,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	919,9	162,1	0,3	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	33929,3	106,5	9,4	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.	74732,9	99,5	20,7	21,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	136235,6	103,3	37,7	37,8
Różne wyroby przemysłowe	45323,0	103,8	12,6	12,5
IMPORT	363768,7	95,7	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	26750,2	103,6	7,4	6,8
Napoje i tytoń	2270,6	99,9	0,6	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	12302,3	92,4	3,4	3,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	41399,5	85,7	11,4	12,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1491,9	91,3	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	53685,7	100,3	14,8	14,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.	63795,9	94,0	17,5	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	120297,8	99,5	33,1	31,8
Różne wyroby przemysłowe	31609,2	91,4	8,7	9,1

Ekspert **produktów rolno-spożywczych** był wyższy od notowanego w okresie siedmiu miesięcy ub. roku o 10,6% i wyniósł 45385,7 mln zł (10918,0 mln EUR), natomiast import wzrósł nieznacznie – o 1,6% do 33243,9 mln zł (8001,0 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 12141,8 mln zł (2917,0 mln EUR) wobec 8299,3 mln zł (1943,3 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 12,6%, a w imporcie ogółem – 9,1% (przed rokiem odpowiednio 11,7% i 8,6%).

Zwiększyła się wartość eksportu towarów rolno-spożywczych do krajów rozwiniętych o 11,5% (w tym do krajów UE o 11,7%), do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 8,5% oraz do krajów rozwijających się o 4,6%. Import z krajów rozwiniętych zwiększył się o 3,4% (z krajów UE pozostał na poziomie sprzed roku), a z krajów rozwijających się wzrósł o 1,2%, przy spadku wartości dostaw z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 27,4%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2013							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2012= =100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2012= =100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze	45385,7	10918,0	110,6	100,0	33243,9	8001,0	101,6	100,0
Przetwory spożywcze.....	20495,5	4929,7	107,0	45,2	13407,3	3226,1	102,9	40,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	14882,2	3580,2	108,1	32,8	9507,6	2287,7	114,1	28,6
Produkty pochodzenia roślinnego.....	8905,2	2143,1	121,3	19,6	8572,7	2064,7	91,3	25,8
Oleje i tłuszcze.....	1102,8	265,0	143,7	2,4	1756,3	422,5	89,1	5,3

Eksport **zbóż** w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku zwiększył się prawie trzykrotnie i wyniósł 1440,0 tys. ton o wartości 1433,8 mln zł (345,2 mln euro). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie kukurydzę, pszenicę i żyto, a największym ich odbiorcą były Niemcy. Import zbóż był o 62,5% niższy niż przed rokiem i wyniósł 488,0 tys. ton o wartości 742,0 mln zł (178,8 mln EUR), z czego prawie połowę stanowiła pszenica, a niemal jedną czwartą – kukurydza. Ponadto sprowadzano m.in. jęczmień i ryż. Dostawy pochodziły głównie z Węgier, Słowacji i Czech.

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrósł udział importu towarów przeznaczonych na cele konsumpcyjne z 19,4% do 20,3%. Udział importu dóbr inwestycyjnych zwiększył się z 14,7% do 15,2%, zmniejszył się natomiast udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 65,9% do 64,5%. Odnotowano spadek importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie o 6,3% oraz dóbr inwestycyjnych o 0,7%, wzrósł natomiast import towarów konsumpcyjnych o 0,1%.

Pieniądz

W końcu sierpnia br. **podaż pieniądza M3**¹⁵ wyniosła 951376,9 mln zł, tj. była wyższa o 3,3% niż w końcu ub. roku oraz o 0,7% – niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2012		2013			
	VIII	XII	VII	VIII	zmiana w stosunku do	
					VII 2013	XII 2012
w mln zł						
Podaż pieniądza (M3)	895533,8	921412,5	945076,8	951376,9	6300,1	29964,4
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	103077,3	102470,5	112564,8	114075,7	1510,9	11605,2
depozyty i inne zobowiązania.....	769878,1	797866,2	809096,7	814389,9	5293,3	16523,7
pozostałe składniki M3.....	22578,4	21075,7	23415,3	22911,3	-504,1	1835,5
Aktywa zagraniczne netto.....	163833,3	169184,6	159794,2	160649,0	854,8	-8535,6
Aktywa krajowe netto.....	731700,5	752227,9	785282,6	790727,8	5445,2	38500,0
należności.....	900706,0	901117,0	924655,4	931023,1	6367,7	29906,2
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego.....	93211,0	108380,1	117766,3	123508,6	5742,2	15128,5
saldo pozostałych pozycji netto.....	-262216,4	-257269,2	-257139,1	-263803,9	-6664,7	-6534,6

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu sierpnia br. wyniosły 114075,7 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 11,3%, a w stosunku do lipca br. – o 1,3%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu sierpnia br. wyniosły 814389,9 mln zł i wzrosły o 2,1% w stosunku do końca ub. roku. Zwiększyły się depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji samorządowych – o 11,3%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 8,9%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 5,2%, gospodarstw domowych – o 3,3% oraz nieznacznie – wobec przedsiębiorstw – o 0,2%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 9,7%.

¹⁵ Opracowano na podstawie danych NBP.

W stosunku do poprzedniego miesiąca depozyty i inne zobowiązania zwiększyły się o 0,7%, w tym wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 5,0%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 3,2%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,7%, instytucji samorządowych – o 0,8% oraz gospodarstw domowych o 0,5%. Stan depozytów i innych zobowiązań wobec przedsiębiorstw nie uległ istotnej zmianie.

Pozostałe składniki M3 na koniec sierpnia br. wyniosły 22911,3 mln zł. Wartość tej pozycji zwiększyła się w stosunku do końca ub. roku o 8,7%, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca br. zmniejszyła się o 2,2%.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu sierpnia br. wyniosły 160649,0 mln zł. Ich wartość w stosunku do końca ub. roku zmniejszyła się o 5,0%, a w porównaniu z końcem lipca br. zwiększyła się – o 0,5%. **Aktywa krajowe netto** na koniec sierpnia br. wyniosły 790727,8 mln zł i były wyższe o 5,1% w stosunku do końca ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca – o 0,7%.

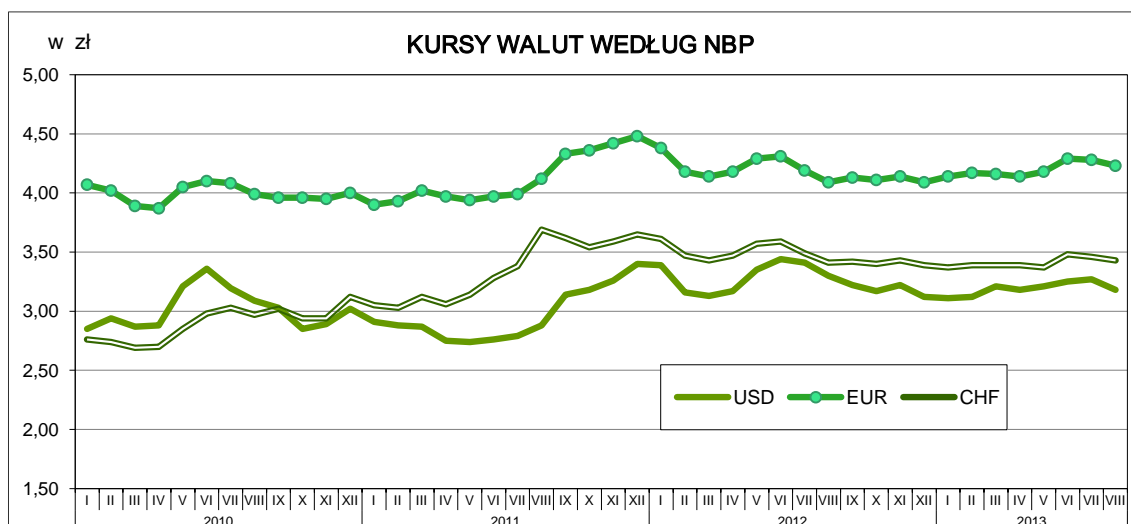
Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec sierpnia br. ukształtowały się na poziomie 931023,1 mln zł i wzrosły w porównaniu z końcem ub. roku o 3,3%. Zwiększyły się należności od niemonetarnych instytucji finansowych – o 19,6%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 3,9%, od gospodarstw domowych – o 3,4% oraz przedsiębiorstw – o 2,5%. Zmniejszyły się należności od instytucji samorządowych – o 2,8%. W sierpniu br. nie odnotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych (wobec 840,2 mln w końcu ub. roku).

W stosunku do końca lipca br. należności zwiększyły się o 0,7%, w tym od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,5%, od przedsiębiorstw – o 1,1%, gospodarstw domowych – o 0,7% oraz instytucji samorządowych – o 0,4%. Zmniejszyły się należności od niemonetarnych instytucji finansowych – o 2,2%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło na koniec sierpnia br. 123508,6 mln zł. Zadłużenie to zwiększyło się o 14,0% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stanu na koniec lipca br. – o 4,9%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 263803,9 mln zł, które pogorszyło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 6534,6 mln zł, a w stosunku do poprzedniego miesiąca – o 6664,7 mln zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego w sierpniu br. nie uległy zmianie w stosunku do obowiązujących od 4 lipca br. i wyniosły odpowiednio: stopa lombardowa – 4,00%, stopa redyskonta weksli – 2,75%, stopa referencyjna – 2,50%, stopa depozytowa – 1,00%.



Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w sierpniu br. 317,67 zł/100 USD i obniżył się w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 3,8%, natomiast w porównaniu ze średnim kursem z grudnia ub. roku był wyższy o 1,7%. W stosunku do lipca br. kurs zmniejszył się o 2,8%.

Średni miesięczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. ukształtował się na poziomie 422,95 zł/100 EUR i zwiększył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 3,4%, a w stosunku do grudnia ub. roku wzrósł o 3,3%. W porównaniu z lipcem br. kurs ten obniżył się o 1,1%.

Średni miesięczny **kurs franka szwajcarskiego** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. wyniósł 342,76 zł/100 CHF, tj. był o 0,6% większy niż przed rokiem. W porównaniu ze średnim kursem z grudnia ub. roku był wyższy o 1,2%, a w stosunku do lipca br. kurs ten uległ obniżeniu o 0,9%.

Budżet państwa

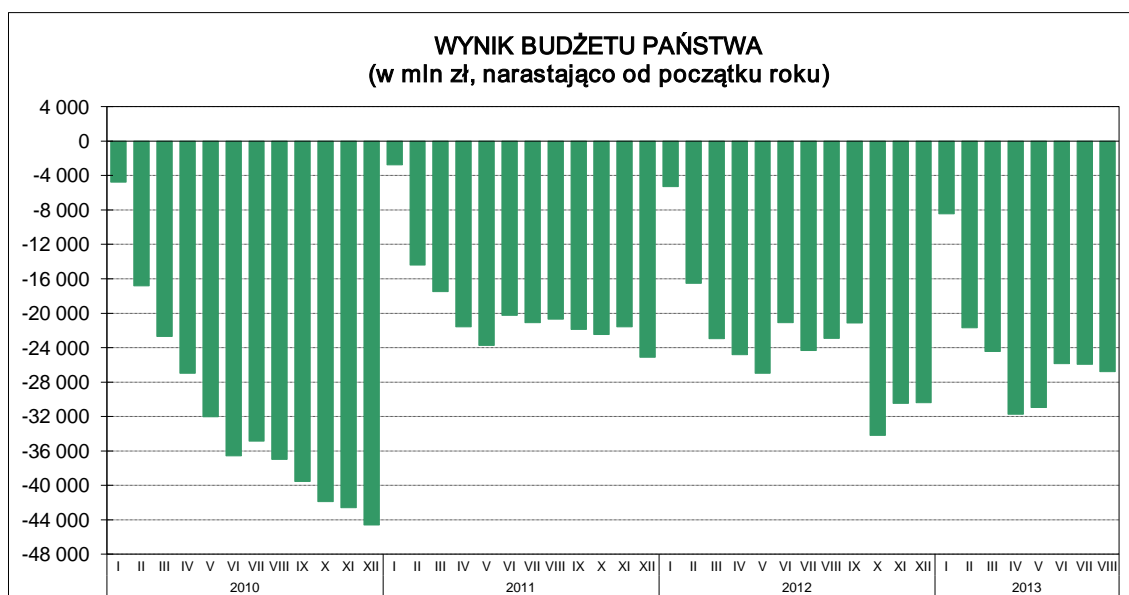
W okresie styczeń–sierpień br. **dochody** budżetu państwa¹⁶ wyniosły 180933,9 mln zł (tj. 60,4% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2013 r.), a **wydatki** 207718,0 mln zł (odpowiednio 62,0%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 26784,1 mln zł, co stanowiło 75,3% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2013 r.	I–VIII 2013		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
		w mln zł		w %
Dochody ogółem	299385,3	180933,9	60,4	100,0
Dochody podatkowe.....	266982,7	156485,1	58,6	86,5
w tym:				
podatki pośrednie	192208,2	114440,2	59,5	63,2
w tym podatek akcyzowy	64543,7	38714,9	60,0	21,4
podatek dochodowy od osób prawnych	29638,5	14828,9	50,0	8,2
podatek dochodowy od osób fizycznych	42936,0	25884,7	60,3	14,3
Dochody niepodatkowe	30806,7	23723,5	77,0	13,1
w tym wpływy z cła	2001,0	1287,0	64,3	0,7
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi.....	1596,0	725,3	45,4	0,4
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka.....	187,9	95,1	50,6	0,1
fundusze strukturalne i inne	1408,0	630,2	44,8	0,3
Wydatki ogółem	334950,8	207718,0	62,0	100,0
w tym:				
Obsługa długu krajowego	32126,2	17441,5	54,3	8,4
Obsługa zadłużenia zagranicznego	11385,7	8592,4	75,5	4,1
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	17775,3	13960,4	78,5	6,7
Dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15875,2	10318,4	65,0	5,0
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	37113,9	20268,5	54,6	9,8
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51259,5	38098,7	74,3	18,3
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-35565,5	-26784,1	75,3	x
Finansowanie deficytu ^a				
źródła krajowe	12546,9	15817,6	126,1	x
źródła zagraniczne	16864,0	10966,5	65,0	x

^a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

¹⁶ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–sierpień 2013 r.”



Dochody zrealizowane w okresie styczeń–sierpień br. były mniejsze niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,5%, a realizacja ustawy budżetowej była niższa o 4,1 p.proc. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 114440,2 mln zł (tj. o 5,6% mniej niż w okresie styczeń–sierpień ub. roku), w tym z podatku akcyzowego 38714,9 mln zł (odpowiednio o 2,5% mniej). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 63,2% i 21,4%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 14828,9 mln zł (o 13,1% mniej niż przed rokiem), a dochodowego od osób fizycznych – 25884,7 mln zł (o 4,5% więcej niż przed rokiem). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 8,2% i 14,3%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 45,4% planu (wobec 34,0% w analogicznym okresie ub. roku).

Wydatki poniesione w okresie styczeń–sierpień br. były o 2,2% mniejsze niż przed rokiem, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była odpowiednio o 2,6 p.proc. niższa. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 2,2% i wyniosły 38098,7 mln zł, tj. 18,3% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 12,5% wydatków ogółem (przed rokiem 12,2%). Wypłacone do końca sierpnia br. dotacje dla Funduszu Emerytalno–Rentowego wyniosły 10318,4 mln zł (o 2,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych 20268,5 mln zł (odpowiednio o 34,5% mniej), co stanowiło stosownie 5,0% i 9,8% wydatków ogółem.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2013			I-VII 2012
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
			w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	32383,5	51,9	100,0	100,0
w tym:				
transport i łączność	1462,4	46,0	4,5	4,2
nauka	119,1	52,5	0,4	0,3
oświata i wychowanie	916,0	59,5	2,8	2,8
szkolnictwo wyższe	14,6	50,9	0,0	0,1
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	107,9	48,3	0,3	0,3
ochrona zdrowia	1409,8	58,2	4,4	4,4
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.....	147,5	61,1	0,5	0,5
administracja publiczna	6195,1	58,8	19,1	19,5
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1009,2	55,6	3,1	3,2
wymiar sprawiedliwości	5577,7	57,7	17,2	17,3
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	6053,5	57,8	18,7	19,0
obrona narodowa.....	6597,7	47,8	20,4	19,8

W okresie styczeń–lipiec br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 4,5% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 17,6% (wobec 16,3% w analogicznym okresie ub. roku).

*

*

*

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹⁷ ogółem w I półroczu br., pomimo spadku składki przypisanej brutto, były lepsze niż przed rokiem. Wpłynęły na to korzystniejsze wyniki uzyskane przez zakłady ubezpieczeń majątkowych, przy pogorszeniu wyników zakładów ubezpieczeń na życie.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	I-VI 2012	I-VI 2013	I-VI 2012= =100	I-VI 2012	I-VI 2013	I-VI 2012= =100	I-VI 2012	I-VI 2013	I-VI 2012= =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem.....	37844,5	35667,8	94,2	23999,5	19146,5	79,8	13845,0	16521,3	119,3
w tym:									
Składki przypisane brutto.....	33233,1	29941,5	90,1	19637,2	16055,3	81,8	13595,9	13886,2	102,1
Przychody z lokat.....	7120,9	8639,8	121,3	4430,4	3271,6	73,8	2690,5	5368,2	199,5
Koszty ogółem	33719,2	29052,0	86,2	22287,7	17753,4	79,7	11431,5	11298,6	98,8
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.....	19111,0	19530,3	102,2	12011,3	12918,3	107,6	7099,7	6612,0	93,1
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	5369,6	-994,0	x	5359,3	-1006,5	x	10,3	12,5	120,9
Koszty działalności ubezpieczeniowej....	6518,9	6232,0	95,6	3111,1	2956,8	95,0	3407,8	3275,2	96,1
Koszty działalności lokacyjnej.....	1668,5	3282,9	196,8	1365,1	2821,1	206,7	303,4	461,8	152,2
Obciążenie wyniku finansowego.....	659,1	584,9	88,8	369,5	286,5	77,5	289,6	298,4	103,0
Wynik finansowy netto	4125,3	6615,8	160,4	1711,8	1393,1	81,4	2413,5	5222,7	216,4
Wynik techniczny	2254,7	2286,3	101,4	1715,5	1460,0	85,1	539,2	826,3	153,2

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń były w I półroczu br. niższe niż przed rokiem o 5,8%, na co wpłynął spadek wartości składki przypisanej brutto (o 9,9% do prawie 30,0 mld zł). Składka działu I (ubezpieczenia na życie) stanowiła 16,1 mld zł i była niższa niż przed rokiem (o 18,2%), natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) wyniosła 13,9 mld zł, tj. była wyższa o 2,1%. **Przychody z działalności lokacyjnej** zakładów ubezpieczeń ogółem były o 21,3%

¹⁷ Opracowano na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 10 września 2013 r.

wyższe niż przed rokiem i wyniosły 8,6 mld zł. **Koszty ogółem** wyniosły 29,1 mld zł i były niższe niż w I półroczu ub. roku o 13,8% (w dziale I spadek wyniósł 30,3%, a w dziale II – 1,2%). **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w I półroczu br. wyniosły 19,5 mld zł i były wyższe niż przed rokiem o 2,2% (w dziale I wzrosły o 7,6% do 12,9 mld zł, a w dziale II spadły o 6,9% do 6,6 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się dwukrotnie i ukształtowały się na poziomie 3,3 mld zł (w dziale I – 2,8 mld zł, a w dziale II – prawie 0,5 mld zł).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 6,6 mld zł, tj. był wyższy o 60,4% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 1,4 mld zł, tj. o 18,6% mniej niż przed rokiem, natomiast w dziale II wynik był ponad dwukrotnie lepszy niż rok wcześniej i wyniósł 5,2 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 2,3 mld zł (tj. wyższym o 1,4% niż w I półroczu ub. roku). Wynik w ubezpieczeniach na życie był niższy o 14,9% w skali roku i wyniósł 1,5 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych wzrósł o 53,2% do 0,8 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-VI 2012	I-VI 2013		I-VI 2012	I-VI 2013	
	mln zł	I-VI 2012=100		mln zł	I-VI 2012=100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	19623,1	16043,4	81,8	12005,1	12913,7	107,6
Ubezpieczenia na życie	11186,9	7303,1	65,3	8016,3	8224,6	102,6
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci.....	57,7	56,7	98,2	61,3	60,3	98,4
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.....	6015,3	6271,2	104,3	3038,1	3726,4	122,7
Ubezpieczenia rentowe	48,3	53,1	110,1	35,2	38,3	108,8
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	2314,9	2359,3	101,9	854,2	864,1	101,2
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	13252,9	13507,3	101,9	6969,5	6479,8	93,0
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe.....	574,6	548,0	95,4	158,0	146,7	92,8
Ubezpieczenia chorobowe.....	237,0	303,7	128,2	86,2	82,7	95,9
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych.....	2908,5	2702,7	92,9	1738,9	1730,7	99,5
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami.....	1694,9	1910,5	112,7	498,4	608,5	122,1
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych.....	325,5	338,2	103,9	51,7	67,7	130,9
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych.....	1053,6	1216,4	115,5	887,0	298,9	33,7
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych.....	4514,1	4280,9	94,8	2778,1	2744,2	98,8
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.....	4397,7	4172,1	94,9	2690,8	2657,3	98,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej.....	1021,6	1106,0	108,3	298,9	303,7	101,6

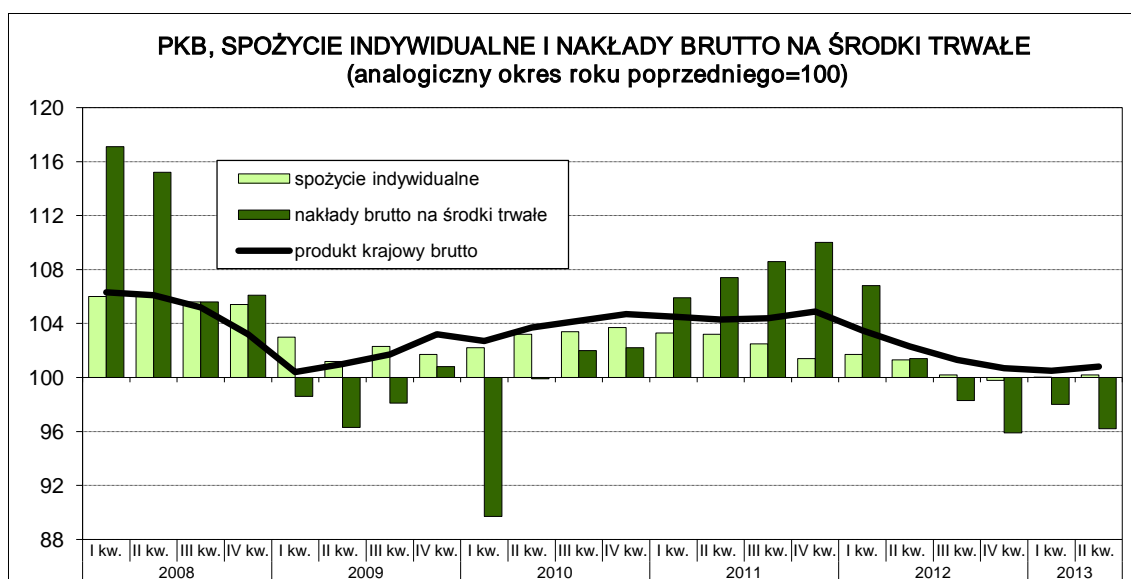
Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I półroczu br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie prawie 16,0 mld zł (o 18,2% mniej niż przed rokiem), a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych 13,5 mld zł (wzrost o 1,9%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 54,3%, a zakładów działu II – 45,7%. Dominującą pozycję w strukturze działu I pod względem wartości zebranej składki brutto, podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku, stanowiły ubezpieczenia na życie, które wyniosły 7,3 mld zł tj., 45,5% składek przypisanych brutto tego działu oraz ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – 6,3 mld zł, tj. 39,1%. W dziale II największą pozycję (51,7% składek) stanowią składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych, które były niższe niż w I półroczu ub. roku i wyniosły 7,0 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składkach przypisanych brutto działu II wyniósł 20,0%, a ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów lądowych – 31,7%. Ich wartość była niższa niż przed rokiem odpowiednio o 7,1% i 5,2%.

Wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej wzrosła w porównaniu z I półroczem ub. roku w ubezpieczeniach na życie do 12,9 mld zł (o 7,6%), a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych zmniejszyła się do 6,5 mld zł (o 0,7%).

Produkt krajowy brutto

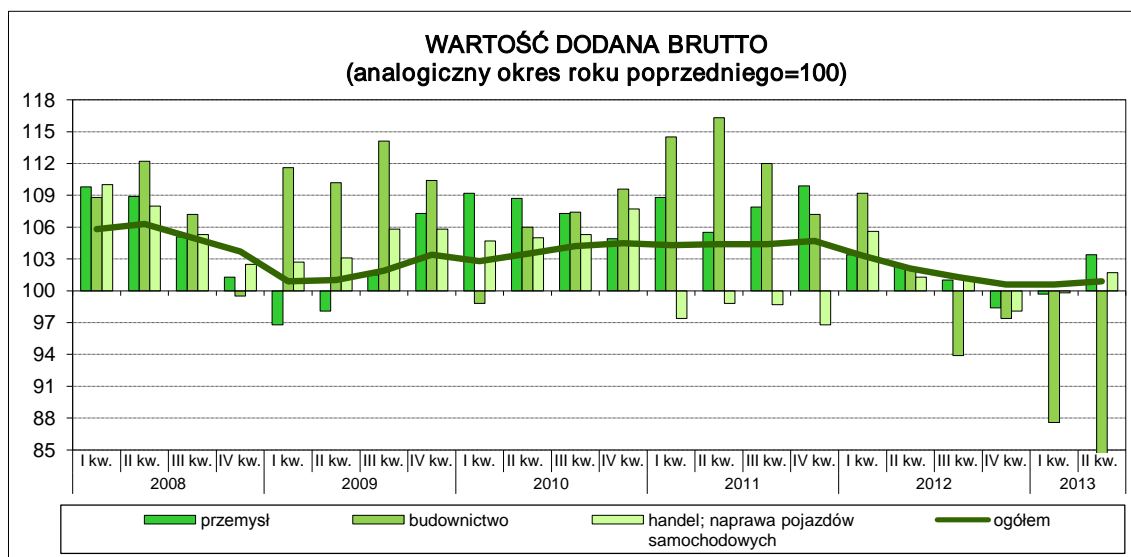
Według wstępnych danych, tempo wzrostu **produktu krajowego brutto** (w cenach stałych roku poprzedniego) w II kwartale br. było nieco szybsze niż w dwóch poprzednich okresach i wyniosło 0,8% w skali roku (wobec wzrostu o 0,5% w I kwartale br. i o 0,7% w IV kwartale ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkt krajowy brutto zwiększył się o 1,1% (wobec 2,1% przed rokiem) i o 0,4% w porównaniu z poprzednim kwartałem.



Czynnikiem wzrostu gospodarczego w II kwartale br. był, podobnie jak w poprzednich okresach, popyt zagraniczny (jego wpływ umocnił się do 2,5 p.proc.). Utrzymało się negatywne oddziaływanie popytu krajowego na wzrost PKB i wyniosło minus 1,7 p.proc. Pogłębił się negatywny wpływ akumulacji – do minus 2,5 p.proc. (przy negatywnym wpływie zapasów – minus 1,9 p.proc. oraz popytu inwestycyjnego – minus 0,6 p.proc.). Oddziaływanie spożycia ogółem było natomiast dodatnie i wyniosło 0,8 p.proc. (w tym wpływ spożycia publicznego wyniósł 0,7 p.proc., a spożycia indywidualnego 0,1 p.proc.).

Popyt krajowy w II kwartale br. był mniejszy niż przed rokiem o 1,9% (wobec spadku o 0,9% w I kwartale br.). Znacznie zmniejszyła się akumulacja brutto – o 14,0%, w tym nakłady brutto na środki trwałe obniżyły się o 3,8%. Po dwóch kwartałach spadków wzrosło natomiast spożycie ogółem – o 1,0%, na co wpłynęło zwiększenie spożycia publicznego o 3,9% oraz spożycia indywidualnego o 0,2%. **Stopa inwestycji** była w II kwartale br. niższa niż przed rokiem i wyniosła 16,7%.

Eksport w II kwartale br. rósł szybciej niż w poprzednich okresach i zwiększył się w skali roku o 5,1% (wobec wzrostu o 1,3% w I kwartale br.). **Import** obniżył się natomiast w mniejszym stopniu niż w I kwartale br., tj. o 0,6%.



Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. była wyższa niż analogicznym okresie ub. roku o 0,9%. Po spadku w dwóch poprzednich kwartałach, zwiększyła się wartość dodana brutto w przemyśle (o 3,4%) oraz w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 1,7%). Utrzymał się obserwowany w I kwartale br. wzrost wartości dodanej brutto m.in. w informacji i komunikacji (5,9%), obsłudze rynku nieruchomości (3,6%), w transporcie i gospodarce magazynowej (2,2%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (1,5%), przy czym wzrost w dwóch ostatnich sekcjach był wolniejszy niż w I kwartale br. Po raz kolejny obniżyła się w skali roku wartość dodana brutto w budownictwie (o 20,3%, tj. bardziej niż w poprzednich kwartałach).

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011	2012	2011				2012				2013	
	w mln zł		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartaly - w mln zł											
Spżycie	1 208 638,6	1 260 681,0	303 466,0	297 910,8	300 268,5	306 993,3	319 345,2	313 622,0	312 222,9	315 490,9	321 734,0	318 914,6
w tym:												
indywidualne.....	921 560,3	962 722,0	233 643,9	228 861,5	233 154,4	225 900,5	247 386,9	241 095,1	241 648,8	232 591,2	249 283,9	243 056,0
publiczne.....	274 758,0	284 977,0	66 839,0	65 811,0	63 906,0	78 202,0	68 799,0	69 111,0	67 185,0	79 882,0	69 206,0	72 368,3
Akumulacja brutto	337 076,2	329 609,9	47 636,5	76 518,5	80 404,5	132 516,7	53 575,0	73 988,3	76 821,2	125 225,4	49 642,2	62 498,7
w tym nakłady brutto na												
środki trwałe.....	308 692,5	309 258,4	42 270,6	67 067,6	73 676,4	125 677,9	46 632,3	69 961,9	73 263,4	119 400,8	44 960,0	66 101,6
Eksport.....	688 738,1	736 305,6	158 737,7	168 663,1	175 951,6	185 385,7	178 737,9	183 345,2	185 790,6	188 431,9	180 530,0	193 763,3
Import.....	706 325,7	731 332,6	160 981,3	173 342,5	179 544,8	192 457,1	181 540,4	181 833,1	181 042,3	186 916,8	174 091,0	179 669,8
Popyt krajowy.....	1 545 714,8	1 590 290,9	351 102,5	374 429,3	380 673,0	439 510,0	372 920,2	387 610,3	389 044,1	440 716,3	371 376,2	381 413,3
Produkt krajowy brutto	1 528 127,2	1 595 263,9	348 858,9	369 749,9	377 079,8	432 438,6	370 117,7	389 122,4	393 792,4	442 231,4	377 815,2	395 506,8
Wartość dodana brutto	1 342 385,7	1 413 414,3	309 079,0	323 633,0	327 980,6	381 693,1	330 097,9	344 120,2	346 703,0	392 493,2	340 809,7	349 451,7
w tym:												
przemysł.....	332 498,5	350 317,2	80 658,8	71 682,2	73 321,6	106 835,9	88 908,9	76 754,0	78 253,7	106 400,6	91 429,6	78 729,5
budownictwo.....	110 539,4	104 977,9	16 496,5	28 643,1	31 524,1	33 875,7	15 753,6	28 868,9	28 772,8	31 582,6	13 767,0	22 632,5
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	251 190,7	264 646,2	61 613,0	60 733,0	64 037,7	64 807,0	67 081,5	63 913,5	67 776,1	65 875,1	68 475,4	65 848,0
transport i gospodarka magazynowa.....	76 199,4	86 023,0	15 157,4	17 133,0	21 415,3	22 493,7	15 776,1	19 720,3	25 393,0	25 133,6	17 841,6	21 485,4
zakwaterowanie i gastronomia.....	16 260,5	16 976,0	2 817,5	3 745,4	4 823,4	4 874,2	2 935,6	3 854,8	5 077,1	5 108,5	3 097,7	4 054,7
informacja i komunikacja; działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	49 537,6	51 748,0	10 884,6	13 002,8	11 838,2	13 812,0	11 759,7	13 721,8	12 366,2	13 900,3	11 458,4	13 236,8
obsługa rynku nieruchomości.....	59 314,2	65 028,0	14 349,1	17 340,1	16 312,5	11 312,5	15 789,0	17 950,1	16 818,1	14 470,8	16 186,0	17 081,0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	75 322,1	81 435,5	17 922,0	19 367,4	19 011,6	19 021,1	18 749,4	21 279,5	20 918,9	20 487,7	19 733,1	22 512,6
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	93 058,2	100 721,8	21 265,1	26 226,6	22 209,4	23 357,1	22 418,7	28 904,4	24 461,5	24 937,2	23 737,3	30 533,7
	183 711,8	193 080,6	49 024,0	40 982,5	42 570,5	51 134,8	51 346,7	43 413,3	44 943,3	53 377,3	54 760,5	46 725,8

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2011		2012				2013					
	rok poprzedni=100		kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II		
Spożycie.....	101,6	100,6	102,8	102,0	100,7	100,9	101,1	101,1	100,5	99,7	99,9	101,0
w tym:												
indywidualne.....	102,6	100,8	103,3	103,2	102,5	101,4	101,7	101,3	100,2	99,8	100,0	100,2
publiczne.....	98,3	100,0	101,1	98,1	94,6	99,4	99,0	100,4	101,6	99,4	99,5	103,9
Akumulacja brutto.....	111,2	96,7	113,3	113,6	112,2	108,5	109,2	94,0	94,3	95,1	94,2	86,0
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	108,5	99,2	105,9	107,4	108,6	110,0	106,8	101,4	98,3	95,9	98,0	96,2
Eksport.....	107,7	102,8	111,2	105,9	108,9	105,2	104,3	102,5	101,2	103,2	101,3	105,1
Import.....	105,5	98,2	110,4	105,8	105,6	100,8	101,7	96,8	96,8	97,6	98,3	99,4
Popyt krajowy.....	103,6	99,8	104,1	104,3	103,0	103,1	102,2	99,6	99,2	98,4	99,1	98,1
Produkt krajowy brutto.....	104,5	101,9	104,5	104,3	104,4	104,9	103,5	102,3	101,3	100,7	100,5	100,8
Wartość dodana brutto.....	104,5	101,8	104,3	104,4	104,4	104,7	103,3	102,1	101,3	100,6	100,6	100,9
w tym:												
przemysł.....	108,2	101,1	108,8	105,5	107,9	109,9	103,4	102,4	101,0	98,4	99,7	103,4
budownictwo.....	111,8	99,3	114,5	116,3	112,0	107,2	109,2	102,1	93,9	97,4	87,6	79,7
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	97,9	101,5	97,4	98,8	98,7	96,8	105,6	101,3	101,1	98,1	99,8	101,7
transport i gospodarka magazynowa.....	112,0	107,7	115,3	108,3	110,3	114,4	106,3	110,4	109,3	104,9	104,9	102,2
zakwaterowanie i gastronomia.....	106,9	102,4	105,4	104,4	108,1	108,8	102,3	103,0	102,6	101,8	101,9	102,1
informacja i komunikacja.....	106,4	103,7	103,8	102,8	108,4	110,2	102,6	104,8	103,8	103,3	103,7	105,9
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	103,9	105,6	121,2	135,1	90,9	74,8	102,4	100,9	102,0	121,5	105,4	101,5
obsługa rynku nieruchomości.....	103,2	102,4	102,0	101,4	104,5	105,0	102,5	102,7	102,3	101,9	103,3	103,6
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	106,0	101,2	103,8	103,9	107,0	109,6	101,4	101,4	101,1	100,8	100,9	103,3
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	100,9	101,4	99,1	99,0	102,0	103,6	100,5	101,1	101,9	102,0	102,3	103,6

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2011				2012				2013	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartały – okres poprzedni=100									
Spożycie.....	100,4	100,2	100,1	100,3	100,0	100,1	100,1	100,1	100,3	100,3
w tym:										
indywidualne.....	100,7	100,5	100,4	100,1	100,0	100,2	99,9	100,1	100,1	100,0
publiczne	99,0	99,8	98,5	101,3	99,7	99,5	100,9	100,3	100,3	101,6
Akumulacja brutto.....	102,0	105,6	100,5	99,5	98,8	97,8	97,8	97,5	97,2	95,8
w tym nakłady brutto na										
środki trwałe.....	103,2	102,5	101,6	100,8	98,0	99,7	99,0	98,7	99,2	98,6
Eksport.....	105,6	99,9	100,2	99,9	100,3	101,7	100,1	101,1	102,6	101,6
Import.....	101,0	101,2	99,9	98,8	101,9	96,4	99,3	100,2	102,2	97,5
Popyt krajowy.....	100,5	101,5	100,1	100,5	99,8	99,5	99,8	99,5	99,7	99,3
Produkt krajowy brutto	101,3	101,4	100,8	101,0	100,3	100,0	100,4	100,1	100,2	100,4
Wartość dodana brutto.....	101,2	101,7	101,1	100,8	99,9	100,2	100,3	100,3	100,3	100,7
w tym:										
przemysł.....	102,9	103,7	100,2	103,1	99,5	97,7	100,9	100,4	101,1	102,6
budownictwo	102,8	104,0	103,7	99,8	101,9	98,2	95,7	96,1	93,2	95,6
handel; naprawa pojazdów										
samochodowych.....	91,4	102,9	101,1	100,8	100,1	99,0	100,8	99,2	100,7	100,9
transport i gospodarka										
magazynowa.....	109,0	99,3	101,9	103,5	100,5	103,4	102,0	100,1	99,4	100,4
zakwaterowanie										
i gastronomia	103,6	100,6	102,3	99,8	101,1	99,8	101,1	101,7	99,4	101,2
informacja i komunikacja	104,5	100,7	103,5	102,0	100,1	99,9	100,0	101,3	100,0	102,5
działalność finansowa										
i ubezpieczeniowa.....	107,9	103,5	94,6	82,1	118,0	108,7	99,2	105,2	100,0	97,2
obsługa rynku nieruchomości..	100,9	100,1	102,2	100,6	99,8	101,2	100,7	100,5	100,5	101,3
działalność profesjonalna,										
naukowa i techniczna;										
administracyjne										
i działalność wspierająca	102,3	101,0	102,1	101,1	99,6	100,8	100,2	100,7	100,5	101,5
administracja publiczna										
i obrona narodowa;										
obowiązkowe										
zabezpieczenia społeczne;										
edukacja; opieka zdrowotna										
i pomoc społeczna.....	100,2	100,2	100,4	100,9	99,7	101,1	100,2	101,0	100,2	100,8

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2005.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2011				2012				2013	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100									
Spżycie	102,5	102,2	101,1	101,0	100,6	100,5	100,5	100,3	100,7	100,8
w tym										
indywidualne	103,3	103,1	102,4	101,8	101,1	100,8	100,3	100,3	100,4	100,1
publiczne.....	100,9	99,8	96,8	98,6	99,3	99,0	101,4	100,4	100,9	103,0
Akumulacja brutto	111,4	113,9	112,0	107,7	104,4	96,6	94,0	92,2	90,6	88,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe	107,3	108,2	108,8	108,4	103,0	100,1	97,6	95,5	96,7	95,6
Eksport.....	111,3	106,0	109,1	105,6	100,3	102,0	102,0	103,2	105,5	105,4
Import.....	110,2	105,8	105,6	101,0	101,8	97,0	96,4	97,7	98,1	99,1
Popyt krajowy.....	104,3	104,7	103,2	102,7	101,9	99,9	99,6	98,5	98,5	98,3
Produkt krajowy brutto.....	104,6	104,8	104,2	104,5	103,5	102,1	101,7	100,8	100,7	101,1
Wartość dodana brutto	103,6	104,9	105,3	105,0	103,6	102,0	101,2	100,7	101,1	101,6
w tym:										
przemysł.....	105,4	108,8	107,4	110,3	106,7	100,4	101,2	98,5	100,1	105,2
budownictwo	112,0	113,4	116,0	110,6	109,7	103,6	95,6	92,0	84,2	82,0
handel; naprawa pojazdów samochodowych	97,1	99,2	98,5	95,9	105,0	101,0	100,7	99,1	99,7	101,7
transport i gospodarka magazynowa.....	113,6	109,0	111,2	114,1	105,2	109,6	109,7	106,1	104,9	101,8
zakwaterowanie i gastronomia.....	103,1	102,4	107,2	106,4	103,8	102,9	101,7	103,6	101,9	103,4
informacja i komunikacja.....	102,3	103,5	109,2	111,0	106,4	105,6	102,0	101,3	101,2	103,7
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	115,5	127,6	99,5	86,7	94,8	99,6	104,4	133,9	113,4	101,4
obsługa rynku nieruchomości.....	101,7	102,0	104,7	103,7	102,6	103,8	102,3	102,2	102,9	103,0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	103,4	104,5	106,7	106,7	103,8	103,6	101,6	101,2	102,2	102,9
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	99,7	100,9	101,1	101,8	101,3	102,1	101,9	102,1	102,6	102,4

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2005.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w p.proc.)

Wyszczególnienie	2011	2012	2011								2012				2013	
			kwartały													
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Popyt krajowy.....	3,6	-0,2	4,2	4,3	3,1	3,2	2,3	-0,4	-0,8	-1,7	-0,9	-1,7	-0,9	-1,7		
Spożycie.....	1,3	0,5	2,5	1,6	0,6	0,6	1,0	0,9	0,4	-0,2	-0,1	0,8	-0,1	0,8		
w tym indywidualne.....	1,6	0,5	2,3	2,0	1,6	0,7	1,2	0,8	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,1		
Akumulacja brutto	2,3	-0,7	1,7	2,7	2,5	2,6	1,3	-1,3	-1,2	-1,5	-0,8	-2,5	-0,8	-2,5		
w tym:																
nakłady brutto na środki trwałe.....	1,7	-0,2	0,7	1,3	1,7	2,8	0,8	0,2	-0,3	-1,2	-0,3	-0,6	-0,3	-0,6		
przyrost rzeczowych środków obrotowych.....	0,6	-0,5	1,0	1,4	0,8	-0,2	0,5	-1,5	-0,9	-0,3	-0,5	-1,9	-0,5	-1,9		
Saldo obrotów z zagranicą.....	0,9	2,1	0,3	0,0	1,3	1,7	1,2	2,7	2,1	2,4	1,4	2,5	1,4	2,5		
Produkt krajowy brutto.....	4,5	1,9	4,5	4,3	4,4	4,9	3,5	2,3	1,3	0,7	0,5	0,8	0,5	0,8		
Wartość dodana brutto.....	3,9	1,6	3,9	3,9	3,9	4,1	2,9	1,9	1,1	0,5	0,5	0,7	0,5	0,7		

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2012												
b - 2013												
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹												
w tys. osób	5551	5543	5539	5531	5530	5531	5529	5522	5514	5510	5497	5474
a	5507	5497	5489	5478	5479	5488	5489	5494	5494	5494	5494	5494
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	2122	2168	2142	2073	2014	1964	1953	1965	1979	1995	2058	2137
a	2296	2337	2315	2256	2176	2109	2093	2083	2083	2083	2083	2083
b	13,2	13,4	13,3	12,9	12,6	12,3	12,3	12,4	12,4	12,5	12,9	13,4
Stopa bezrobocia (w %; stan w końcu okresu)	14,2	14,4	14,3	14,0	13,5	13,2	13,1	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto												
w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	3666,41	3568,32	3770,66	3719,81	3617,98	3754,48	3700,01	3686,45	3640,84	3718,19	3780,64	4111,69
a	3680,30	3709,99	3832,81	3830,89	3699,67	3808,63	3830,07	3760,45	3760,45	3760,45	3760,45	3760,45
b	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
poprzedni miesiąc=100	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	98,2	102,9	101,7	108,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
a	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	102,3	102,3	102,3	102,3
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto												
w sektorze przedsiębiorstw ¹												
a	103,9	100,1	100,0	99,5	100,3	100,2	98,7	99,0	98,0	99,5	100,0	100,0
b	98,7	102,8	100,6	102,2	101,8	101,1	102,4	100,9	100,9	100,9	100,9	100,9
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto:												
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych												
a	100,4	100,0	101,4	101,2	101,8	100,8	101,1	101,3	101,2	101,7	102,4	102,7
b	104,1	104,0	104,3	104,5	104,6	104,9	103,9	104,1	104,1	104,1	104,1	104,1
rolników indywidualnych												
a	98,8	98,5	103,4	103,4	103,7	102,8	103,2	103,3	103,3	103,9	104,6	104,8
b	106,7	107,2	104,7	104,8	105,3	105,5	104,3	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
a	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,3	100,3	100,3	100,3
b	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,1	101,1	101,1	101,1
a	100,7	101,1	101,7	102,2	102,4	102,6	102,1	101,8	101,9	102,3	102,3	102,4
b	100,1	100,0	100,2	100,6	100,5	100,5	100,8	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100	100,1	99,5	100,1	100,7	100,4	99,5	99,6	100,0	100,5	99,3	99,8	99,4
a	100,0	100,3	99,7	99,3	100,1	100,7	100,2	99,7	100,2	100,2	99,9	99,9
b	107,9	106,0	104,4	104,4	105,2	104,4	103,6	103,0	101,8	101,0	99,9	98,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	98,8	99,7	99,3	97,9	97,5	98,7	99,2	98,9	98,9	98,9	98,9	98,9
a	99,9	99,9	100,0	100,0	99,9	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9
b	99,8	99,8	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:												
poprzedni miesiąc=100	101,5	101,4	101,3	101,1	100,9	100,5	100,1	99,7	99,3	99,1	98,9	98,7
a	98,6	98,4	98,2	98,1	98,0	98,0	98,1	98,1	98,1	98,1	98,1	98,1
b												

¹ Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2012												
b - 2013												
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):												
poprzedni miesiąc=100	95,0	99,6	110,2	92,4	104,0	98,0	98,1	99,4	105,5	107,8	95,2	87,2
a												
b	105,5	97,2	109,3	97,8	99,3	102,6	101,5	95,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	108,5	104,6	100,9	102,6	104,2	101,0	105,2	100,2	95,2	104,7	99,5	90,4
b	100,4	97,9	97,1	102,8	98,2	102,8	106,3	102,2				
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):												
poprzedni miesiąc=100	35,5	94,5	131,5	114,4	123,3	105,7	92,9	105,7	102,2	112,4	90,9	111,5
a												
b	39,7	99,7	120,9	107,9	116,3	119,1	107,8	99,2				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	131,9	111,9	103,2	107,8	105,6	94,8	91,3	94,9	82,1	96,4	94,6	75,1
b	83,9	88,6	81,5	76,9	72,5	81,7	94,8	88,9				
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)												
a	12468	23783	36292	47377	57409	67843	79716	92677	104805	120230	135792	152904
b	13979	24937	37125	47745	57464	67981	80530	91102				
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):												
poprzedni miesiąc=100	74,9	101,0	115,0	97,0	100,8	100,2	102,2	100,5	98,4	103,7	93,7	115,1
a												
b	79,6	97,4	116,5	97,0	101,9	101,6	103,8	99,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	109,9	108,9	106,9	101,8	104,3	102,6	103,4	102,3	99,6	100,5	100,7	96,4
b	102,4	98,7	100,0	100,1	101,2	102,6	104,3	103,5				
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)												
a	-5301,8	-16515,6	-22968,6	-24819,9	-26981,0	-21085,6	-24338,8	-22911,8	-21128,9	-34206,1	-30477,2	30406,7
b	-8440,9	-21684,6	-24452,7	-31717,0	-30951,2	-25873,7	-25949,6	-26784,1				
Średnie kursy walut w zł - NBP:												
100 dolarów USA	338,84	316,08	313,20	317,27	334,72	343,99	340,61	330,21	321,54	316,72	322,37	312,30
a												
b	311,45	311,97	320,58	318,25	321,49	325,12	326,88	317,67				
100 euro	437,75	418,40	413,70	417,56	428,84	430,72	418,96	409,12	413,14	410,91	413,54	409,38
a												
b	413,69	417,34	415,81	414,09	417,59	428,65	427,56	422,95				
100 franków szwajcarskich	361,35	346,60	343,00	347,36	357,00	358,65	348,84	340,64	341,68	339,65	343,10	338,71
a												
b	336,79	339,24	339,08	339,46	336,53	347,75	345,82	342,76				
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:												
eksport	48845,7	48144,7	51992,4	48472,3	50777,6	50567,0	50395,5	48745,1	51874,1	58036,2	53780,4	41787,6
a												
b	49444,5	50441,7	52000,5	53442,5	49682,1	52922,4	53175,0					
import	53761,2	53733,0	56073,5	52420,9	56373,6	54050,7	53524,0	50452,5	53337,0	58855,8	57160,1	48385,3
a												
b	50919,3	49859,5	55256,9	52201,5	50863,5	51799,9	52868,1					
saldo	-4915,5	-5588,3	-4081,1	-3948,6	-5596,0	-3483,7	-3128,5	-1707,4	-1462,9	-819,6	-3379,7	-6597,7
a												
b	-1474,8	582,2	-3256,4	1241,0	-1181,4	1122,5	306,9					

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Średnie ceny bieżące z 2010 r. ³ Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. ⁴ W 2013 r. dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska	PKB		Handel zagraniczny			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^b				Produkcja w budownictwie ^b		
	2012	I kw. ^c 2013		I-VI 2013	I-VI 2012	saldo	VII 2012	2013		VIII 2012	2013		VII 2012	2013		VII 2012	2013	
		II kw. ^c 2013	III kw. ^c 2013					VI	VII		VII	VIII		VI	VII		VI	VII
	zmiana w % w skali roku																	
UE - 28	-0,4	-0,7	0,0	·	·	10,5	11,0	11,0	2,7	1,7	1,5	-1,7	0,0	-1,7	-5,8	-2,4	-1,1	
Strefa euro - 17	-0,6	-1,0	-0,5	·	·	11,5	12,1	12,1	2,6	1,6	1,3	-2,5	-0,4	-2,1	-5,5	-2,7	-1,2	
Austria	0,9	0,3	0,1	1,7	-2,5	4,5	4,7	4,8	2,3	2,1	2,0	1,0	-1,0	·	7,2	-0,3	·	
Belgia	-0,3	-0,6	0,0	0,9	-0,9	7,7	8,9	8,9	2,6	1,6	1,1	-0,1	2,4	·	·	·	·	
Bulgaria	0,8	0,4	0,2	7,8	-1,0	-1,9	12,4	12,7	3,1	0,0	-0,7	-0,6	-4,6	-2,6	2,9	-8,8	-6,9	
Chorwacja	-2,0	-1,2	·	·	·	·	15,5	16,5	4,1	2,7	2,4	-5,5	-1,5	-4,1	-10,4 ^c	-5,1 ^d	-4,6 ^e	
Cypr	-2,4	-4,9	-5,7	9,5	-20,6	·	12,2	17,0	4,5	0,7	0,1	-5,9	-15,6	·	-25,7 ^c	·	·	
Czechy	-1,2	-2,4	-1,3	-3,5	-5,6	7,5	6,8	6,8	3,4	1,4	1,2	2,7	-2,6	-2,8	-4,1	-10,1	-2,7	
Dania	-0,4	-0,8	0,5	0,0	1,1	5,0	6,7	6,7	2,6	0,4	0,1	3,3	0,9	1,0	-13,1 ^c	-14,6 ^d	-8,1 ^e	
Estonia	3,9	1,5	1,5	2,5	2,5	-0,6	10,2	7,9	4,2	3,9	3,6	-4,7	5,2	7,8	30,1 ^c	1,5 ^f	0,3 ^e	
Finlandia	-0,8	-2,8	-1,1	-3,0	-6,2	-0,5	7,8	8,0	3,3	2,5	2,0	1,5	-5,9	-2,7	-1,5	-2,9	·	
Francja	0,0	-0,5	0,3	-1,4	-3,3	-38,2	10,2	11,0	2,4	1,2	1,0	-2,9	0,0	-1,9	-0,7	-3,8	-3,2	
Grecja	-6,4	-5,6 ^f	-3,8 ^f	5,2	-6,2	-9,7	24,9	27,9	1,2	-0,5	-1,0	-4,2	0,7	-8,2	-29,5 ^c	-31,7 ^d	20,6 ^e	
Hiszpania	-1,6	-2,0	-1,6	6,0	-4,9	-5,7	25,4	26,3	2,7	1,9	1,6	-5,7	-2,2	-1,4	-16,3	5,8	2,9	
Holandia	-1,2	-1,4	-2,0	-1,6	-3,6	28,6	5,3	6,8	2,5	3,1	2,8	-4,0	-1,7	-1,2	-7,3	-4,5	-4,1	
Irlandia	0,9	-1,1	-1,1	-6,5	-3,1	18,7	14,8	13,9	2,6	0,7	0,0	4,0	3,2	-7,9	-9,3 ^g	5,2 ^d	·	
Litwa	3,7	4,2	4,2	14,7	10,4	-0,8	13,0	11,9	3,4	0,6	0,5	5,0	1,4	2,8	0,8 ^c	-5,6 ^d	6,9 ^e	
Luksemburg	0,3	1,0	·	-15,4	-5,8	-3,4	5,1	5,7	2,8	1,8	1,7	-5,6	-1,7	-4,4	-5,1	-3,2	·	
Łotwa	5,5	5,7	4,7	5,4	-0,9	-1,0	15,7 ^c	11,5 ^e	1,9	0,5	-0,1	5,4	-0,4	2,1	26,9 ^c	9,8 ^d	5,3 ^e	
Malta	0,8	1,9	1,6	-20,7	-18,1	-0,8	6,3	6,1	3,2	0,9	0,7	4,4	5,1	-7,7	-2,6 ^c	-4,3 ^d	-5,2 ^e	
Niemcy	0,7	-0,3	0,5	-0,4	-1,7	97,9	5,4	5,4	2,2	1,9	1,6	-1,3	0,4	-2,5	0,1	-1,5	0,5	
Polska	1,9	0,7	1,1	5,0	-2,9	-0,5	10,2	10,5	3,8	0,9	0,9	4,4	5,1	3,8	-9,8	-16,3	-6,4	
Portugalia	-3,2	-4,1	-2,1	3,0	-2,4	-4,0	16,0	16,7	3,2	0,8	0,2	-0,1	2,3	-2,3	-18,1	-12,3	-16,3	
Rumunia	0,7	2,3	1,4	6,1	-2,6	-2,6	7,0	7,5	4,0	3,4	2,6	3,6	9,9	7,3	-3,7	1,0	14,2	
Słowacja	2,0	0,8	0,8	3,1	-0,2	2,5	14,4	14,3	3,8	1,6	1,4	12,1	2,9	2,0	-12,4	-10,7	-6,8	
Słowenia	-2,5	-3,2	-2,2	1,2	-0,9	0,2	9,3	11,2	3,1	2,8	2,2	0,7	-2,2	0,0	-19,5	-1,7	0,5	
Szwecja	1,0	1,3	0,1	-6,0	-6,1	4,5	7,9	7,8	0,9	0,8	0,8	1,2	-6,0	-6,2	-1,7	2,3	-1,6	
Węgry	-1,7	-0,5	0,1	-0,2	0,1	3,5	10,7	10,4	6,0	1,7	1,6	-1,5	1,7	2,5	3,6	12,5	2,0	
Wielka Brytania	0,2	0,3	1,5	14,5	-6,5	-31,4	8,2 ^g	7,8 ^h	2,5	2,8	·	-0,7	2,1	-1,1	-8,2	1,8	2,0	
Włochy	-2,4	-2,4	-2,1	-0,4	-7,0	12,3	10,7	12,1	3,3	1,2	1,2	-5,7	-2,1	-4,3	-12,7	-9,6	-10,8	

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane wyrównane dniami roboczymi. ^c II kw. 2012 r. ^d I kw. 2013 r. ^e II kw. 2013 r. ^f Dane niewyrównane sezonowo. ^g I kw. 2012 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

	PKB ^a		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^c		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^e			Produkcja w budownictwie ^e		
	2012	I kw. 2013	I-VI 2013	I-VI 2012	VII 2012	VI 2013	VIII 2012	VII 2013	VII 2012	VI 2013	VII 2012	VI 2013	VII 2012	VI 2013
	zmiana w % w skali roku													
w mld USD														
OECD	1,4	0,6	1,0	-394,1	8,0	8,0	7,9	2,1	1,9	1,2	0,3	6,7	7,7	.
w tym:														
Australia	3,7	2,5	2,6	11,1	5,2	5,7	5,7	1,2 ^b	2,5 ^c	2,3 ^b	3,5 ^c	3,9 ^d	3,7 ^b	-0,2 ^c
Chile.....	5,6	5,1	4,0	0,3	2,8	5,5	.	2,6	2,2	3,1	-1,0	3,6	10,0	-7,3
Islandia	1,4	2,3	1,9	0,0	0,1	5,5	5,5	4,1	3,8	-2,2	.	.	7,4	.
Izrael.....	3,2	3,2	3,7	-6,2	6,8	6,7	6,3	1,9	2,2	1,4	7,5	-2,6	5,2 ^b	.
Japonia	2,0	0,1	1,3	-34,2	4,3	3,9	3,8	-0,5	0,7	-1,1	-3,2	.	.	.
Kanada	1,8	1,4	1,4	-2,8	7,3	7,1	7,2	1,2	1,3	1,4	0,0	.	4,8	-0,8
Korea Południowa	2,0	1,5	2,3	21,0	3,1	3,2	3,2	1,2	1,4	-0,6	-1,2	-0,6	.	.
Meksyk	3,9	2,6	0,3	-5,4	4,8	5,0	4,9	4,6	3,5	.	.	.	5,8	-5,7
Norwegia	3,1	0,0	0,4	32,6	3,1	.	.	0,5	3,0	3,7	-5,4	.	.	.
Nowa Zelandia	2,7	2,7	2,5	-0,8	6,8 ^b	6,2 ^c	6,4 ^d	1,0 ^b	0,9 ^c	0,0 ^e	1,2 ^c	.	-3,2 ^e	17,1 ^c
Stany Zjednoczone	2,8	1,3	1,6	-353,6	8,2	7,6	7,4	1,7	2,0	4,2	1,8	1,4	20,7	22,0
Szwajcaria.....	1,0	1,5	2,1	13,7	4,3 ^e	4,6 ^c	.	-0,5	0,0	.	.	.	-4,0 ^e	0,8 ^c
Turcja	2,2	3,4	4,0	-51,1	8,0	.	.	8,9	8,9	4,7	5,5	.	.	.
Brazylia	0,9	1,9	3,3	-0,5	5,6 ^b	5,4 ^c	5,6 ^d	5,2	6,3	-3,9	4,2	.	1,1	6,7
Chiny	7,8	7,7	.	155,4	106,3	.	.	2,0	2,7
Indie	3,8	2,7	2,7	10,3	10,8	-0,1	-2,1	.	.	.
Rep. Pd. Afryki	2,5	1,9	1,8	.	24,7 ^b	25,0 ^c	25,4 ^d	5,2	6,4	6,4	.	.	-4,0	11,2
Rosja.....	3,4	1,8	.	.	5,7 ^b	5,3 ^c	5,5 ^d	5,9	6,4	3,3	0,7	-1,4	6,6 ^b	11,3 ^d

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b II kw. 2012 r. ^c I kw. 2013 r. ^d II kw. 2013 r. ^e I kw. 2012 r.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, GUS — dane pobrano w dn. 20.09.2013 r.